
ЖИТНО ЗЪРНО

КН.2-3 ⚠ ГОДИНА ЕДИНАДЕСЕТА ⚠ 1937

СЪДЪРЖАНИЕ

* * *	Какъ се влиза въ училището на природата
2.	Образътъ на жената въ Евангелието — Дева Мария
Б. Боевъ	Мждрецитѣ отъ Изтокъ
Д-ръ Ел. Р. Коенъ	Движение, рекордъ и мисль
М. Метерлинкъ	Кой е нашиятъ истински азъ?
2.	Видъ и посока на редоветъ при писане
* * *	Ржцетъ на Вики Баумъ и Синклеръ Люисъ
Изъ нашия животъ: Б. Боевъ	— Поздравътъ на планината
Притчи и приказки:	Мечътъ на Ешавора
Е.	Пролѣтъ
Стихове: Д. А-ва	Снѣжната прѣспа
Здраве, сила и животъ:	Огньтъ, Смѣхътъ.
П. Г. Пампоровъ	Представители на полския месианизъмъ — Андрей Товянски
Отзиви, Вести, Книгописъ	
Du Maître	Au seuil de la nouvelle Epoque. Le développement des peuples. L'avènement de la sixième race.

SOMMAIRE

* * *	Comment on entre à l'école de la nature
G.	L'image de la femme dans l'Evangile — La Vierge Marie
В. Боѣв	Les Sages de l'Orient
Dr. El. R. Cohen	Mouvement, record et pensée.
М. Маєтерлинк	Qui est notre vrai „moi“ ?
G.	Aspect et direction des lignes dans l'écriture
* * *	Les mains de Viki Baum et Sinkler Luis.
De notre vie — В. Боѣв:	Le salut de la montagne
Contes et paraboles:	L'épée d'Echavore
Е.	Printemps
Vers — Д. Антонова:	L'avalanche de neige
Санѣ, форѣ и виѣ	Le feu. Le rire
Р. Г. Пампорофф	Les représentants du messianisme polonais — André Toviansky
Еchos, nouvelles e livres nouveaux	
Du Maître:	Au seuil de la nouvelle Epoque. Le développement des peuples. L'avènement de la sixième race.

ЖИТНО ЗЪРНО

Година XI

Кн. 2-3

КАКЪ СЕ ВЛИЗА ВЪ УЧИЛИЩЕТО НА ПРИРОДАТА

Свѣтътъ никога не е билъ така удобенъ за наблюдение, както сега. Като се има предвидъ миналото на земята, миналото на цѣлата слънчева система, оказва се, че никога не е имало по-благоприятенъ моментъ за наблюдение, отколкото сега. И съвременнитѣ хора правятъ голѣма погрѣшка, дето не наблюдаватъ. Улисани въ своитѣ грижи за всѣкидневно сѣществуване, погълнати отъ своитѣ човѣшки разправи и борби, заслѣпени отъ своитѣ религиозни и научни суевѣрия за човѣкъ, за животъ, за природа, тѣ оставатъ чужди на онази велика работа, която природата днесъ върши на земята съ небивалъ замахъ. Но за да се приобщи човѣкъ къмъ работата на природата, той трѣбва преди всичко да измѣни своя възгледъ за нея. Природата не е само единъ свѣтъ на физико-химични процеси, управлявани отъ механични закони, не е единъ бездушенъ механизъмъ, въ който действуватъ слѣпи сили. Тя не е само единъ изворъ на енергии, които човѣкъ се мѣжи да впрегне на работа за постигане на чисто материални цели, често пѣти въ разрѣзъ съ истинскитѣ цели на природата. Не е и само една съкровищница на несмѣтни богатства, които човѣкъ може безогледно да използва и пилѣе както си ще. Природата, въ истински смисълъ на думата, е сборъ отъ разумни сѣщества, отъ разни степени на развитие, отъ разни градации, които действуватъ въ велико единение и хармония. Работата на тия сѣщества е разумно разпредѣлена въ различнитѣ царства на космоса. И когато се говори за работа на природата, подразбира се, именно, работата на тия високо интеллигентни сѣщества, които стоятъ задъ всичко, що става не само на земята, а и въ цѣлия свѣтъ, видимъ и невидимъ за човѣка. Днешнитѣ хора, обаче, които виждатъ само резултатитѣ отъ тѣхната работа преди всичко на земята — въ минералното, растителното, животинско и човѣшко царства — оставатъ съ убеждението, че свѣтътъ не е нищо друго, освенъ единъ механизъмъ, който действува автоматично, отъ само себе си, направляванъ отъ нѣкакви отвлечени закони. То е все едно да се мисли, че и единъ часовникъ, да речемъ, или една каква да е машина сж се сглобили отъ само себе си, че сж дошли въ движение отъ само себе си. Що се отнася въпрочемъ за човѣшкитѣ машини, хората знаятъ, че тѣ сж творби на човѣка, на неговия разумъ, че той седи задъ тѣхъ. Не е ли допустимо тогава, и то въ по-голѣма степенъ, че и задъ онова, което хората наричатъ живи машини — организмитѣ на животѣ сѣщества: растения, животни, човѣци — седатъ разумни сѣщества? Не е ли допустимо туй и за небеснитѣ тѣла, които

ЖИТНО ЗЪРНО

Година XI

Кн. 2-3

КАКЪ СЕ ВЛИЗА ВЪ УЧИЛИЩЕТО НА ПРИРОДАТА

Свѣтътъ никога не е билъ така удобенъ за наблюдение, както сега. Като се има предвидъ миналото на земята, миналото на цѣлата слънчева система, оказва се, че никога не е имало по-благоприятенъ моментъ за наблюдение, отколкото сега. И съвременнитѣ хора правятъ голѣма погрѣшка, дето не наблюдаватъ. Улисани въ своитѣ грижи за всѣкидневно сѣществуване, погълнати отъ своитѣ човѣшки разправи и борби, заслѣпени отъ своитѣ религиозни и научни суевѣрия за човѣкъ, за животъ, за природа, тѣ оставатъ чужди на онази велика работа, която природата днесъ върши на земята съ небивалъ замахъ. Но за да се приобщи човѣкъ къмъ работата на природата, той трѣбва преди всичко да измѣни своя възгледъ за нея. Природата не е само единъ свѣтъ на физико-химични процеси, управлявани отъ механични закони, не е единъ бездушенъ механизъмъ, въ който действуватъ слѣпи сили. Тя не е само единъ изворъ на енергии, които човѣкъ се мжчи да впрегне на работа за постигане на чисто материални цели, често пжти въ разрѣзъ съ истинскитѣ цели на природата. Не е и само една съкровищница на несмѣтни богатства, които човѣкъ може безогледно да използва и пилѣе както си ще. Природата, въ истински смисълъ на думата, е сборъ отъ разумни сѣщества, отъ разни степени на развитие, отъ разни градации, които действуватъ въ велико единение и хармония. Работата на тия сѣщества е разумно разпредѣлена въ различнитѣ царства на космоса. И когато се говори за работа на природата, подразбира се, именно, работата на тия високо интелигентни сѣщества, които стоятъ задъ всичко, що става не само на земята, а и въ цѣлия свѣтъ, видимъ и невидимъ за човѣка. Днешнитѣ хора, обаче, които виждатъ само резултатитѣ отъ тѣхната работа преди всичко на земята — въ минералното, растителното, животинско и човѣшко царства — оставатъ съ убеждението, че свѣтътъ не е нищо друго, освенъ единъ механизъмъ, който действува автоматично, отъ само себе си, направляванъ отъ нѣкакви отвлечени закони. То е все едно да се мисли, че и единъ часовникъ, да речемъ, или една каква да е машина сж се сглобили отъ само себе си, че сж дошли въ движение отъ само себе си. Що се отнася впрочемъ за човѣшкитѣ машини, хората знаятъ, че тѣ сж творби на човѣка, на неговия разумъ, че той седи задъ тѣхъ. Не е ли допустимо тогава, и то въ по-голѣма степенъ, че и задъ онова, което хората наричатъ живи машини — организмитѣ на живитѣ сѣщества: растения, животни, човѣци — седатъ разумни сѣщества? Не е ли допустимо туй и за небеснитѣ тѣла, които

се движатъ съ такава правилностъ въ пространството? Понеже въ нѣкои процеси на природата, кждето хората могатъ да наблюдаватъ само действието на физико-химични сили, разумността е отвънъ, както тя е отвънъ и при часовника — въ ржката, която го е построила и постоянно го навива—тѣ сж изпаднали въ заблудата, че изобщо въ природата липсва разумностъ. А този невѣренъ възгледъ имъ прѣчи да направятъ една съзнателна връзка съ ония високо интелигентни същества, пакъ отъ човѣшката раса, но завършили своето развитие, които направляватъ живота не само на земята, а и на цѣлата слънчева система — за да останемъ само въ нейнитѣ предѣли. Тъкмо тази връзка имаме предъ видъ, когато говорѣхме въ началото за наблюдаване на свѣта, за наблюдаване работата на природата. Защото само при тази връзка може да се разкриятъ ония велики знания, които живата природа е придобила откакто свѣтъ свѣтува — резултатъ на безчислени опити, правени отъ милиони разумни същества — творци.

Само при тази връзка човѣкъ може да има достъпъ въ училището на природата, въ нейнитѣ лаборатории, въ нейнитѣ библиотеки, дето е вписано съ нетленни писмена нейното знание. Само при тази връзка човѣкъ може да има достъпъ до нейнитѣ несмѣтни богатства, събирани отъ милиони вѣкове. Но за да установи човѣкъ тази връзка съ природата, за да бжде допуснатъ въ нейната велика школа, въ нейнитѣ библиотеки и хранилища на велики ценности, трѣбва да отговаря на известни условия. За да съкратимъ едно дълго изложение на тия условия, ще изразимъ нѣкои отъ тѣхъ въ една афористична форма. Въ тия афоризми, обаче, прозорливиятъ ще открие, що е необходимо за да влѣзе човѣкъ — не въ тази или онази окултна школа,—а въ школата на живата природа, да стане ученикъ въ нея, и какъвъ е пжтътъ за постигане на истинско посвещение. На вратата на великия Университетъ на Природата стоятъ следнитѣ надписи:

Онзи, на когото нозетѣ не сж чисти, да не влиза въ училището на Природата.

Онзи, на когото сърцето не е топло, да не влиза въ училището на Природата.

Онзи, на когото ржцетѣ, очитѣ, ушитѣ не сж здрави, да не влиза въ училището на Природата.

Въ това училище не може да се учи човѣкъ съ забуленъ погледъ, съ притжпенъ слухъ, съ неджгави ржце и нозе, съ студено сърце.

Въ това училище може да се учи само здравиятъ човѣкъ, човѣкътъ, който нѣма никакви неджзи. Има ли такива, да седи отвънъ!

Да седатъ отвънъ и ония, които искатъ да влѣзатъ въ училището като любители. Училището на Природата е за ученици, не за любители. Вънъ отъ училището, тя е създавала хиляди забави за любителитѣ.

Да седатъ отвънъ и ония, които търсятъ своето лично щастие. Въ училището на Природата такъвъ предметъ не сжществува.

Училището на Природата е училище на мждростъта.

Горните надписи стоятъ на външната му врата. Отвори ли се вратата му, първата жива формула, която прозвучава отвътре, е следната:

Само свѣтлиятъ пътъ на Мъдростъта води къмъ Истината.

Въ Истината е скритъ живота.

Съ тѣзи думи великиятъ Учителъ въ школата на живата Природа се явява предъ нейния прагъ. Той е отворилъ вратата, застаналъ е на нея и ги изрича като зовъ отвътре, отъ училището на Природата, като призивъ къмъ ония души, къмъ ония човѣци, които искатъ да бждатъ ученици.

Защото това е сжществената задача на човѣка на земята — да учи. Всичко друго той има: тѣло, съ всичкото му дивно устройство, той има. Храна, вода, въздухъ, свѣтлина му сж дадени, и то преизобилно. Едно нѣщо само не е дадено на човѣка — знание. Но това знание той трѣбва самъ да придобие. Никой не може да го придобие зарадъ него. И царъ да е, и богатства да има, и управникъ да е, ще сваля и царски одежди, и пишни дрехи, ще слѣзе отъ креслото на властта, и ще започне да служи, за да добие великото знание на Природата. Такъвъ е нейниятъ законъ, а тя отъ своите закони не отстъпва. Колкото да си мислимъ, че можемъ да я подчинимъ, колкото да си въобразяваме, че можемъ да ѝ наложимъ нашия произволъ, въ края на краищата ще се убедимъ, че тя не отстъпва отъ своя установенъ редъ. Намъ се струва, че тя привидно отстъпва, че се покорява, че можемъ да ѝ се наложимъ. Всжщностъ, обаче, тя никога не отстъпва.

Природата често постъпва като оня магъ, въ дома на когото нахлули разбойници. Той ги оставилъ да влѣзатъ вътре, въоръжени до збжи, па като имъ казалъ да разполагатъ, както намиратъ за добре, излѣзълъ вънъ. Тогава той натисналъ едно копче, вратата херметически се затворила, а стаята, въ която били разбойниците, започнала да се пълни съ вода. Разбойниците се видѣли залѣни до гуша и започнали да викатъ за спасение. Тогава магътъ се обадилъ: „Ще се опитвате ли втори пътъ да обирате магъ? Ако ми дадете честна дума, че втори пътъ нѣма да си позволявате това, ще ви пусна, ако ли не, ще ви оставя да плувате като риби“.

Природата често, подобно мага, ще натисне нѣкое копче, и хората ще плувнатъ въ вода, бедствувайки да се удавятъ. Недавна въ Америка тя натисна своето копче и не нѣколко души, а милиони хора, цѣли градове бидоха залѣни отъ стихийни води. Когато хората не разбиратъ съветитъ на Любовта, когато станатъ крайно своенравни, природата имъ дава подобни уроци. Иначе, тя е необикновено търпелива. Тя гледа на хората като на деца — всичко имъ позволява, като постоянно ги изпитва, за да види до кжде сж дошли въ своето развитие, до колко разбиратъ нейния редъ и нейните закони. Едничкото нейно желание е да свършатъ хората съ успѣхъ училището на земята, за да имъ се разкриятъ възможноститъ на „небето“. А що означава „небе?“ Това е единъ символъ, единъ образъ. Небето е високо организиранъ свѣтъ на напреднали сжщества, които живѣятъ въ вѣчността, които постоянно творятъ. Тѣ сж създали цѣлия материаленъ свѣтъ, включително и земята, и постоянно промишляватъ за него. И

цѣлото „небе“ на астрономитѣ, всички слънчеви системи, всички галактични системи, всички звездни вселенни сж тѣхна творба. Това сж различни училища, университети, кждето се учатъ сжществата отъ цѣлокупната човѣшка раса, отъ която земнитѣ хора сж само една малка, незначителна частъ.

Въ свѣтлината на това разбиране, човѣшкиятъ животъ придобива другъ, космиченъ смисълъ. И този смисълъ ще се разкрива все по-ясно и по-ясно на човѣка, колкото по-съзнателна става връзката му съ природата. Тогава и всичко, което днесъ става на земята, нѣма да бжде за него само източникъ на страдания, тревоги и беди, а обектъ за наблюдаване и проучване. Въ свѣтлината на това разбиране човѣкъ нѣма да бжде единъ любителъ, комуто природата, въ времена на работа и преустройство като днешнитѣ, отказва нѣкои удоволствия и забавления, а ученикъ, който използва единъ изключителенъ моментъ, за да почерпи ценни познания и живъ опитъ.

* * *

Образътъ на жената въ Евангелието

Дева Мария

Първото събитие, въ което се явява предъ насъ Дева Мария а така необикновено, че ако си послужимъ съ религиозенъ езикъ, трѣбва да го наречемъ чудо, а ако употребимъ езика на съвременната наука, ще трѣбва да го наречемъ, ако не суевѣрие, то поне митъ, иносказание. Въ евангелието, обаче — и въ това на Матей и въ това на Лука — туй събитие е разказано съ такава гениална простота, така естествено и непринудено, сѣкашъ се отнася за нѣщо съвсемъ обикновено, съвсемъ въ реда на нѣщата. И ако разказътъ за това събитие действува така убедително, то е може би затова, защото изхожда отъ човѣци, които живѣятъ съ вѣрата, убеждението и опита, че „за Бога нѣма нищо невъзможно“ — заключителни думи на архангелъ Гавриила къмъ Дева Мария.

Ала да припомнимъ това събитие, споредъ по-подробната версия на Лука. Въ шестия месецъ отъ зачването на Йоанъ Предтеча, архангелъ Гавриилъ бива изпратенъ въ Галилейския градъ Назаретъ при една девица, на име Мария, която била сгодена за Йосифа отъ Давидовия домъ. И той ѝ блзговѣсти, че тя, още като девица ще зачне и ще роди синъ, който ще се нарече Синъ Божи. И когато Мария, въ девическата си невинностъ недоумѣва, какъ ще стане това, когато не познава мжжъ, той ѝ разкрива, че „Светиятъ Духъ ще дойде върху нея и силата на Всевишния ще я осѣни“. Следъ като ѝ припомва за нейната сродница Елисавета, че и тя въ старинитѣ си е зачала синъ, за да укрепи окончателно вѣрата ѝ, заключава съ думитѣ: „Защото за Бога нѣма нищо невъзможно“. Тогава Мария изказва следнитѣ думи, които така добре изразяватъ нейното душевно състояние: „Ето Господнята слугиня. Нека ми бжде, споредъ както си казалъ“. Това сж думи на смирение, на чистота, на преданность, на пълна готовность за служение. Въ тѣхъ нѣма ни сѣнка отъ скептицизмъ

на Захария, комуто пакъ архангелъ Гавриилъ възвестява зачването на Йоана, ни сѣнка отъ старческото съмнение на Сара, която, следъ като е подслушала иззадъ шатъра думитѣ на високитѣ гости, предричащи Аврааму, че Сара ще му роди синъ, скептично се усмихва. Вие си спомняте, какъвъ смутъ настѣпи у нея, когато високиятъ гостъ, за когото после узнаваме, че билъ ангелъ, я запитва, защо се усмихва така недовѣрчиво. Смутъ, отъ който Сара се опитва да се освободи чрезъ лъжа. „Не се усмигнахъ“, оправдава се тя. Това сж моменти особено характерни за очертаване психологията на старозаветната жена, на която Сара се явява патриархаленъ прототипъ. Преживѣла много разочарования, погребала много покрусени надежди, въ душата ѝ остава горчивата утайка на старческо съмнение. И тази душевна горчилка избива на устнитѣ ѝ въ онази скептична усмивка, съ която посреща думитѣ на ангела. У Авраама вѣрата действува по-силно и по-чисто. Той сполучливо издържава нейнитѣ тежки изпити. У Захария сжщо се явява Сариния скептицизъмъ. И като „наказание“ за неговото осъмнѣване, той онѣмява. Вжтрешниятъ смисълъ на този символъ е следниятъ: когато умътъ — „Захария“ — възприеме една идея, произтичаща отъ една по-висока сфера, символизирана чрезъ архангелъ Гавриилъ, той трѣбва да млъкне. Трѣбва да престане да я чопли, да я анализира, да иска да я сведе къмъ познатитѣ понятия, къмъ обикновенитѣ логични разсждения. Ето защо Захарий, онѣмалъ, не може да извършва обредитѣ въ храма. Служенето въ храма съ неговитѣ обреди — това е оперирането на ума въ областта на догматичната мисълъ, по отгпканитѣ пѣтища на обикновената логика, по ония пѣтища и методи — „обреди“ — и съ оня наученъ инструментарий, чрезъ който интелектътъ единствено може да черпи знания. Цѣлата научна и философска дейность на ума въ „храма“ е свързана съ „обреди“. „Захарий“ — интелектътъ — трѣбваше да онѣмѣе, следъ като узнава „името“ на сина си. Той предава зародишътъ на тази идея, на която знае само „името“, сиречь познава я само по форма, а не и по съдържание, на Елисавета — сърцето, живота, за да я зачене, да ѝ даде плътъ и кръвъ, да я изпълни съ съдържание. И когато тази отвличена отпървомъ идея, не принадлежаща на оня кръгъ идеи, които сж свързани съ „служенето въ храма“, не принадлежаща, следователно, къмъ „лунния цикълъ“, за който бѣ дума въ статията за Елисавета, се въплѣщава, когато се ражда „детето“, неговата майка, която го познава вжтрешно, защото го е носила въ утробата си, му дава по интуиция сжщото име, което и бащата е получилъ по откровение. То не може да носи името „Захария“, както предлагатъ „сѣседитѣ и роднинитѣ“, изразители на родовитѣ идеи и родовия духъ, защото Йоанъ Кръстителъ не идва отъ оня родъ, отъ който Захария е дошълъ, а отъ една друга, по-висока сфера. Съ други думи, новото, висшото гениалното не може да се сведе къмъ познатитѣ понятия — „имена“, пазени така ревниво отъ традицията, отъ родовия опитъ — отъ „сѣседи и роднини“.

Отбелѣзвамъ тия тънки подробности, едно, за да изтъкна нѣкои особености на трансцендентния опитъ, и второ, за да може, на фона на тия идеални отъ старозаветно гледище люде, „благочестиви и праведни“, изпълняващи всички постановления на закона, да из-

пъкне по-ярко идеалният образ на новозаветната жена, който ни е даденъ въ Дева Мария.

Ясно е, че ако Елисавета, завършъкъ на една дълга родословна линия, водеща началото си отъ Сара, можеше да роди на старини, като зрѣлъ и най-висшъ плодъ на старозаветната култура Претечата, тя не можеше да стане майка на дълго очаквания Месия — Христосъ. Майка на Спасителя можеше да бжде само „Дева Мария“ — чистата, девствена материя, която крие въ себе си елексира на новия животъ. Елисавета, това е вечерно небе, озарено отъ единъ величественъ залъзъ — Йоанъ. Затова последниятъ казва за себе си и за Христа: „Той трѣбва да расте, а азъ да се смаявамъ“. Това ще рече: редуциране въ семе — въ Сатурновога сфера -- на едно растение, минало всички фази на органическия цикълъ: цвѣтежъ, вързване плодъ, узрѣване. Дева Мария — това е девствената зора, отъ която се ражда слънцето — Христосъ. Това е пъпката на цвѣтеца, който се явява въ ранна пролѣтъ.

Ако съпоставимъ сега Елисавета и Мария, за които въ евангелието на Лука е вмъкната една интересна подробност — че били сродници — ще имаме следното:

Елисавета ражда на старини, когато сж затихнали желанията и страстите на прѣвнитѣ младини, както и амбициитѣ на зрѣлата възраст. Сърцето ѝ е затихнало, чувствата улегнали, умътъ избистренъ. Ала това е спокойствието на покритата съ снѣгъ земя, чистотата на снѣга, прозрачността на студения въздухъ. Тя ражда, ако мога да си позволя този парадоксъ, въ неповолното цѣломъдрие на старостъта. Дева Мария, напротивъ, ражда въ своята девствена младостъ въ раннитѣ зори на своя животъ, когато се е намирала въ състояние на неопетнена чистота. Това не е чистотата на снѣга, а чистотата на изворната вода, на жизнения еликсиръ, чистотата и девственостъта на пролѣтнитѣ пъпки, отъ които ще се разпукнатъ бждещитѣ цвѣтове. Това е чистотата на роснитѣ капки, а не чистотата на избистрената въ сждъ вода, на чието дъно сж паднали всички утайки. Въ девствената материя, въ която нѣма нищо старо, никакви органически остатъци, не може да става ферментация, както въ онази материя, въ която се е разтопила торъта на толкова измрѣли организми. И затова, ако въ душата на една Сара, на единъ Захария, на една Елисавета можеше да стане ферментацията на съмнѣнието, въ душата на Дева Мария такава не става. Ще кажатъ нѣкои, че и у нея се заражда страхъ и смутъ, когато ѝ се явява архангелъ Гавриилъ, че и въ нея се поражда недоумѣние, какъ ще роди синъ, когато не е познала мъжъ. Ала това е колебанието на нѣжната лилия, чието стѣбло е било разлюляно отъ силенъ вѣгъръ. Това е трепетъ на цвѣтецъ, на който кацва пеперуда или бива докоснатъ отъ крилетъ на славей. И нейното недоумѣние е недоумѣнието на чистата душа, която още не познава свѣта, а не съмнението и скептицизмътъ на стария човѣкъ, който има вече установени възгледи за нѣщата, който си мисли, че всичко разбира, че отдавна е преодолѣлъ наивния оптимизъмъ на младостъта. Наистина, и тя се уплашва, както е отбелъзано въ евангелието, при вида на мощния архангелъ, както се уплашва и Захария, както сж изпитвали страхъ и трепетъ и всички пророци, които свидетелствуватъ, че имъ сж се явявали ангели. Ала все пакъ тя е имала душевната сила да стои лице съ лице предъ едно неземно сщество и, най-вече, имала е високата

привилегия да получи непосредствено отъ него вестъ за своята висока мисия. Никоя отъ женитѣ на Стария Завѣтъ не е била удостоявана съ такава честъ. Наистина, Сара е видѣла презъ пролукитѣ на шатъра ангелитѣ, но тѣ сж имали тѣрде земенъ видъ. При това Авраамъ, а не ней съобщаватъ тѣ вестъта. Посредствомъ него получава тя вестъта, посредствомъ него тя зачева и добива синъ. Елисавета сжщо не се удостоява да получи направо високото посещение на ангела. Той се явява на Захария, чрезъ когото Елисавета зачева. Едничка Мария, девата, може направо да се сношава съ ангели, едничка тя зачева не чрезъ мжжъ, а чрезъ „Духа Свети“. Ето привилегията на девата, ето възможността на човѣшката душа, която достига да прояви въ земния си животъ състоянието на девата. Азъ нѣма да се впускамъ да разкривамъ окултния смисълъ, който се крие въ тия подробности. Посочвамъ ги само, за да наведе на размисълъ ония, които обичатъ да се вдълбочаватъ въ подобни проблеми.

Въ интересната връзка, въ която Лука е поставилъ Дева Мария и Елисавета, ще отбелѣжа само единъ моментъ, за да изтъкна още веднѣжъ дълбокитѣ тайни, които се криятъ задъ символиката на този толкова простъ разказъ. Казва се, че Мария, следъ явяването на арахангелъ Гаврила, което станало на шестия месецъ отъ зачеването на Йоана, посетила Елисавета, за да я поздрави. Щомъ Елисавета чула Марииния поздравъ, младенецътъ заигралъ въ утробата ѝ. Изпълнена съ Светия Духъ, Елисавета се обръща къмъ Мария съ следнитѣ думи: „Благословена си ти между женитѣ и благословенъ е плодътъ на твоята утроба! Отъ какво ми е тази честъ да дойде при мене майката на моя Господъ? Защото, ето, щомъ стигна гласа на твоя поздравъ до ушитѣ ми, младенецътъ заигра радостно въ утробата ми“.

Като обръщамъ внимание на великото майсторство на евангелиста, чрезъ най-прости нагледъ символи, да отбелязва по най-краткия възможенъ начинъ велики културни движения, даващи отпечатъкъ на цѣли епохи, да покаже тѣхния генезисъ, интимната имъ връзка и преемственостъ, културно-историческиятъ имъ смисълъ, ще разкрия безъ всѣкакви по-нататъшни тълкувания, вътрешното съдържание на горнитѣ стихове. Дълго време преди раждането на Христа, означено езотерично съ „три месеца преди раждането на Предтечата“ — ония души, чиято колективна душа е символизирана чрезъ Елисавета, майка на Предтечата, сж доловили интуитивно, че очакваниятъ Месия, новата епоха, ще дойде. Това заиграване на младенеца въ утробата на Елисавета отъ поздрава на Мария е изразъ на цѣлото онова месианско движение, което предхожда раждането на Христа, възвестяването на неговото учение. Самиятъ предхристиянски месианизъмъ се развива подъ знака на Предтечата и представя една подготовка на човѣчеството за идването на Христа.

Въ разгледанитѣ по-горе пасажии отъ евангелието, дето се явява Дева Мария, ние имаме работа съ единъ колкото реаленъ, толкова и митологиченъ образъ. Девата все още сѣкашъ е митологично същество за съзнанието на човѣка. Но въ Мария сж съчетани два образа: образа на Девата, която е способна на „безпорочно зачатие“ отъ Свети Духъ, която ражда „Божия Синъ“, и образа на майката — жена на Йосифа. Още като дева, тя е сгодена за

Йосифа. Съществува, значи, една връзка на Мария майката, съ единъ земенъ мъжъ.

Ясно е, следователно, че въ новозаветната жена тия два образа се сливатъ. Дветъ естества — на девата и жената-майка — все още сж свързани. Тъ не сж още напълно диференцирани. И християнската култура, една отъ съществениѣ задачи на която е било повдигането на жената, се е развила подъ знака на този двойственъ, недиференциранъ типъ на жената, въ който все още действува предимно второто естество на Мария — майката, жената на Йосифа. И затова най-високото схващане за жената, до което съвременнитъ хора сж се издигнали, все още си остава майката. По-висока форма на проява на женското начало хората не познаватъ и не признаватъ. Въ цѣлата съвременна литература до пресита се повтаря догмата за едничкото и изключително предназначение на жената като майка, като жрица на семейството, като пазителка на рода и на традицията. Идеята за девата, която бѣ проектирана чрезъ образа на Дева Мария въ съзнанието на хората, си остава като че ли все още безсѣдържателна форма, митиченъ образъ. Наистина, въ наши дни започва да се очертава единъ социаленъ типъ жена, която се стреми да излѣзе изъ теснитъ граници на семейното огнище, за да се прояви съ по-широкъ размахъ въ обществения животъ. Но и на този типъ жени е чуждъ идеалътъ на девата. Би могло все пакъ да се каже, че тази идея не е била съвсемъ пренебрегната. Въ течение на християнската култура сж правени, макаръ и слаби опити, за нейното въплѣщаване въ каква-годе форма. Тукъ имаме предъ видъ създаването презъ срѣднитъ вѣкове, подъ покровителството на църквата, на девическитъ манастири, кждето все пакъ се е култивирала тази идея. Но слабитъ резултати, получени отъ тия опити, показватъ, че идеята за девата не може да вирѣе подъ сѣнката на църквата и на обикновената религия.

Ето защо, съ пълно право може да се каже, че идеята за девата е една идея на бждещата култура. Въ бждеще ще имаме единъ напълно диференциранъ типъ на дева, която не ще има нужда да се омъжва за „Йосифовци“. Къмъ този типъ трѣбва да се стреми новата жена. Той ще бжде истинската нова Ева, Ева на бждещото. Дотогава, каквото и да прави жената, колкото и да се бори за права, за еманципация — докато тя си остава обикновена жена и майка — все ще бжде робиня на условията. И онази свобода, за която мечтае, ще бжде само една сѣнка на истинската свобода.

Какъ се очертава образа на Девата, на новата Ева, въ словото на Учителя — това ще покажемъ други пжтъ.

Ако искаме да закржглимъ образа на Дева Мария, както той се явява въ евангелието, ще трѣбва да разгледаме останалитъ пасажии, въ които се говори за нея. Тъ ни разкриватъ по-скоро изпитанията на майката Исусова. Не бѣше ли изпитъ за девицата зачването отъ „Духъ Свети“, и не поиска ли най-напредъ „праведниятъ Йосифъ“ да я напусне за това? Трѣбваше ангелъ насъне да му се яви, за да му изясни, какъ стои работата. Друго изпитание за младата майка е била жестоката замисълъ на Ирода да убие детето — бждещия „царъ Израилевъ“. Това е предизвикало бѣгството въ Египетъ. Приемете всички

тия нѣща за факти и се поставете въ положението на Мария — вие ще разберете всички ония трепети, тревоги и страхове, които младата майка е преживѣла, докле опази своята крехка рожба. Не е лесно да се отхрани и съхрани въ този свѣтъ на толкова враждебни сили „детето на девата“ — сина Божи. А по-после, когато Исусъ поема своя труденъ пѣтъ на Месия — пѣтъ, по който има указания въ евангелието, че майка му го е следвала — колко тежки изпитания, неznайни за насъ, ще да е претърпѣла майката Исусова. А, може би, и много отъ думитѣ на сина ѝ, неразбираеми за нея, поради тѣхната широта и универсалностъ, не веднѣжъ сж пронизвали като съ мечъ майчиното ѝ сърце. Спомнете си оня моментъ, когато съобщаватъ на Исуса, че майка му и братята му го чакатъ вънъ. „Който изпълнява волята на моя Отецъ, който е на небесата, той ми е братъ и сестра и майка“. Кой знае, дали тия силни думи, а и много подобни тѣмъ, не сж издълбали дълбока пропасть между сина и майката — жена на Йосифа, носителка, като такава, на едно по-ограничено съзнание. А преследванията на Исуса, неговиятъ изпълненъ съ борби животъ, и най-сетне трагедията на разпятието? Оставамъ на васъ да се вживѣте въ всички тия моменти отъ живота на майката Исусова, които ни разкриватъ не вече нейния полу-реаленъ, полу-митиченъ образъ, както бѣ вначало, а близкия намъ, чисто човѣшки образъ на жена и майка.

Така се очертава предъ нашия вътрешенъ погледъ образътъ на Дева Мария, идеалната новозаветна жена, въ която живѣятъ все още тѣсно съзрзани девата и жената-майка.

2.

Боянъ Боевъ

Мждрецитѣ отъ изтокъ

Още отъ най-древни времена е било подготвяно идването на Христа. Подготвянето е било въ тройко направление. На свѣта сж били дадени разнитѣ религии: браманизъмъ, маздеизъмъ, херметизъмъ, орфеизъмъ, мозаизъмъ, будизъмъ и пр., чрезъ които да се подготви човѣшкото съзнание за разбиране на онова, което носи Христосъ. Затова всички други религии трѣбва да се разглеждатъ като подготвителни стѣпала за идеитѣ на Христа.

И по другъ начинъ се подготвяли условията за идването на Христа. Нѣкои мислятъ, че само въ мозаизма — въ книгитѣ на Стария заветъ — се загатва за идването на Христа. Обаче се знае, че още въ атлантско време, — хиляди години преди Христа — въ окултнитѣ школи сж били подготвяни ученицитѣ за това най-велико събитие въ земната история — идването на Христа, който не е обикновененъ основателъ на религия, но носи съ себе си нѣщо съвсемъ ново, отъ което зависи цѣлата бж-деща посока на човѣшкото развитие, и чрезъ което следъ слизането се даватъ възможности, условия и сили за възлизане. Въ Атлантида Посветенитѣ сж говорили на своитѣ ученици за Онзи Великия, който има да дойде и сж подготвяли по този начинъ съзнанието имъ за Него. А пъкъ и този видъ подготовка има голѣмо значение, понеже тоя, който е слушалъ съ благоговение, съ безгранична любовъ за Онзи

Великия, който ще дойде, и ще донесе силите за възхода, той вече е подготвен да разбере по-после и самия Христа, когато дойде. И тия, които Го приеха при Неговото идване и играха голѣма роля за разпространението на християнството — апостолите, първите мъченици и пр. — те не сж случайни хора. Те сж били взети именно от редовете на тия, които сж били подготвени въ течение на много поколения и сж имали по този начинъ една вътрешна връзка съ Него много по-рано преди Неговото идване.

Третият начинъ за подготовка на благоприятни условия за Неговото идване е билъ подготвяне условията за физическото Му тѣло. Нѣкой може да запита: „Защо съ такъво голѣмо внимание и съ такива голѣми подробности се излага въ Евангелието на Матей и Лука родословието на Христа? Това дали е само една историческа хроника безъ значение? Онзи, който знае окултните закони въ природата, той ще види въ туй едно дълбоко указание за начина, по който постепенно били подготвени условията за физичното тѣло на Христа. Всички тия поколения, отъ чието потомство се е получило физичното тѣло на Христа, сж били старателно подбирани. Много хиляди години преди Христа сж били подбирани лицата, които образуватъ веригата отъ поколения, въ която верига после се ражда на своето време и самият Христосъ, защото за да се изяви едно такъво велико Сщество, каквото е Христосъ, едно Сщество извънъ човѣшкия кръгъ, едно Сщество космично, божествено, не може да се послужи съ какво да е физическо тѣло. Напримѣръ, може ли гениятъ на единъ Бетховенъ или Шилеръ да се прояви чрезъ тѣлото на едно лице отъ австралийскитъ диви племена? Тукъ важи отъ една страна самата форма на черепа, на мозъка и пр., но отъ друга страна важи и нѣщо още по-дълбоко: самият строежъ на материята, самитъ трептения, на които тая материя може да отговаря, може да възприема и да предава — дали тая материя е чувствителна и възприемчива къмъ най-тънцитъ трептения, които слизатъ отъ божествения свѣтъ.

И една отъ причините за ограничеността на днешния човѣкъ е несъвършенството на неговата форма, защото човѣшката душа е нѣщо много по-велико отъ това, което човѣкъ проявява въ физическия свѣтъ. Тя има много по-голѣми знания, сили, способности, дарби отъ проявителъ, но тя въ това несъвършено физично тѣло не може да се прояви. И тая проява е въпросъ на бждните вѣкове. И всички тия поколения, предшествуващи Христа, избрени въ Евангелията на Матей и Лука, сж били ръководени отъ сщества, които сж подготвяли идването на Христа. Ще дамъ единъ простъ примѣръ: напримѣръ, четете историята на Рутъ въ Стария заветъ и ще се види, какъ нагледъ „случайно“ се нареждатъ нѣкои работи, за да може да получи Христосъ при своето идване едно тѣло най-чисто, най-префинено, най-чувствително и най-годно като инструментъ за проява на това Велико Съзнание.

Нека сега да разгледаме единъ отъ поетичните разкази въ гл. 2 отъ Евангелието на Матей, именно разказа за мъдреците отъ изтокъ, Те се научаватъ отъ една звезда за Неговото идване и отиватъ въ Витлеемъ да Му се поклонятъ, като Му принасятъ дарове: злато, ливанъ и смирна.

Разказът за звездата има голѣмо значение. Тия мждреци сж били достатѣчно учени, за да могатъ по особеното, необикновеното съчетание да познаятъ, че се е родило едно необикновено лице, което трѣбва да намѣрятъ. И пакъ по звездитѣ тѣ сж могли да опредѣлятъ областта, мѣстото, дето той се е родилъ. Този разказъ за звездата има и друго по-дълбоко значение: звездата — това е проява на разумността въ свѣта.

За да разгледаме значението на този разказъ за мждрецитѣ отъ изтокъ, нека хвърлимъ кратъкъ погледъ върху историята на човѣчеството. Въ една по-предишна статия*) се изтъкна, че историята на човѣчеството отъ атлантско време насамъ е представлявала едно постепенно слизание на човѣшкото съзнание въ гжстата материя. Това слизание отъ духа къмъ материята се нарича инволюция. Следъ това почва неговото постепенно възлизане. Това е еволюционниятъ периодъ. Граница между дветѣ епохи е идването на Христа. Древнитѣ култури: индйската, персийската и египетско-асирийско-вавилонската сж били култури на инволюция. И затова, опитността, способноститѣ, добити тогазъ принадлежатъ на инволюционния периодъ. Можешъ ли да си послужишъ при възпитанието на 15—20 годишенъ младежъ съ методитѣ, които употребявашъ при тригодишното дете? Методитѣ, които сж необходими за човѣка, се мѣнятъ споредъ възрастта му, споредъ степенята на съзнанието му.

Мждрецитѣ, които дошли при Исуса и му поднесли своитѣ дарове, въ известно отношение представляватъ сжщества, добили посвещение въ окултнитѣ школи на тия три култури. Тѣ представляватъ сжщества, издигнати до най-високата точка, която може да се достигне въ тия култури. Тѣ представляватъ есенцията на тия култури. Но тия мждреци чувствуватъ, че иде Великиятъ, който ще имъ отвори нови хоризонти, ще преодолѣе известни препятствия, ще внесе нова свѣтлина, нови възможности и ще ги постави въ връзка съ изобилния животъ.

Източната философия стигна до едно мѣсто и това, което е дала, е дълбоко, но това сж методи, които сж били полезни на човѣка въ инволюционния периодъ. Тѣ сж били необходими за времето си. Но за човѣка въ еволюционния периодъ трѣбватъ нови методи, нови програми, нови сили, нови пжтища.

Идването на тия мждреци отъ изтокъ при Исуса въ известенъ смисълъ символизира, какъ напредналитѣ души на тритѣ предшествуващи култури съзнаватъ, че съ Христа иде нѣщо ново, което надминава тѣхното знание, тѣхнитѣ възможности и отъ което тѣ иматъ нужда. Тукъ виждаме, какъ източната философия на Индия, Персия, Египетъ и пр. съзнаватъ, че ще трѣбва да отидатъ да се учатъ при Христа. И това постепенно ще се осжществи и въ външния животъ на човѣчеството. Това значение иматъ думитѣ: „Ще бждатъ едно стадо и единъ пастиръ“. Едното стадо — това е цѣлото човѣчество, а пастирътъ е Христосъ.

Този разказъ за мждрецитѣ отъ изтокъ има и друго, още по-дълбоко значение. — Защото фактитѣ, които сж отъ дълбоко мисти-

*) Вижъ статията „Инволюция и еволюция“ въ сп. „Житно зърно“, год. X., кн. 7—8.

ченъ характеръ, представляватъ фокусъ, въ който сж съсредоточени сили отъ разни полета. Защото нѣщата, които ставатъ въ физическия свѣтъ, сжщевременно сж символъ на вѣчни истини.

Тия мѣдречи идатъ отъ изтокъ! Понятието „Изтокъ“ можемъ да разгледаме отъ буквално гледище. Що е изтокъ отъ едно дълбоко гледище? Що е мистичниятъ изтокъ, що е вътрешниятъ изтокъ? Когато получаващъ подкрепа, последната иде отъ мистичния изтокъ. Значи тя иде отъ единъ разуменъ свѣтъ. Изтокъ — това е полето, въ което работятъ великитѣ Души, съ пробудено, просвѣтлено съзнание, живущи въ реалността на Истината и Свободата. Изтокъ — това е царството на Истината, на разумността, царството на Духа! Когато ново съзнание възкръсне въ човѣка, когато той бжде озаренъ отъ лжчитѣ на вътрешното слънце, тогазъ лицето му е обърнато къмъ изтокъ, къмъ вътрешния изтокъ, отъ дето идатъ всички животворни енергии, които градятъ, обновяватъ, освобождаватъ и възкръсяватъ.

Великиятъ разуменъ принципъ, който работи въ цѣлата природа, разумността въ природата поднася на Исуса три дара: злато, ливанъ и смирна. Учителътъ казва: „Единиятъ отъ тѣхъ донася даръ за Неговия умъ, другиятъ — за Неговото сърдце, а третиятъ — за Неговата воля“. Съ други думи, тия разумни сили въ природата сж като тилъ на Христа, тѣ Го подкрепятъ.

Кои сж тия Сжщества, които сж като тилъ на Христа и които съдействуватъ за Неговата работа? Въ посланието къмъ Евреитѣ, глава 12, стихове 22—24 се дава само едно слабо загатване за сжществването на Великото Всемирно Братство. Ето що се казва тамъ:

„Но пристѣпихте до хълма Сионъ, до града на живия Богъ, небесния Ерусалимъ, и при десетки хиляди тържествуващи ангели и при събора на първороднитѣ, които сж записани на небесата, при Бога Сѣдията на всички, при духоветѣ на праведницитѣ, които сж стигнали до съвършенство, при Исуса Посрѣдника на новия заветъ и при поръсената кръвъ, която говори по-добри нѣща отъ Авелевата“.

Това е едно много дълбоко мѣсто, което може да се напише само отъ единъ посветенъ, какъвто е билъ апостолъ Павелъ! Що се разбира подъ „хълма Сионъ“, подъ „града на живия Богъ“, подъ „небесния Ерусалимъ?“ Това е именно онзи разуменъ центъръ, който работи въ природата. Тукъ като се говори за „десетки хиляди тържествуващи ангели“ и за „събора на първороднитѣ“, се разбиратъ тия членове на Всемирното Братство, които сж надъ сегашната човѣшка раса и които отдавна, — въ други, минали вселени — сж завършили своето човѣшко развитие и сега ръководятъ строителнитѣ процеси въ природата. А пъкъ дето се говори по-долу за „духоветѣ на праведницитѣ, които сж стигнали до съвършенство“, тукъ се загатва вече за тия сжщества отъ сегашната човѣшка раса, които сж завършили своето човѣшко развитие и сж почнали да помагатъ въ великата творческа работа на Всемирното Братство. И като се говори още по-долу за „Исуса Посрѣдника на новия заветъ“, загатва се за Неговата Мисия въ свръзка съ възхода на човѣшката раса. А изразътъ: „поръсената кръвъ, която говори по-добри нѣща отъ Авелевата“ — загатва за онова, което е далъ Той на човѣчеството: изобилния животъ.

Този разказъ за мѣдрецитѣ отъ изтокъ между другото загатва и за връзката на дейността на Великото Всемирно Братство съ

мисията на Христа! Мждрецитѣ се покланятъ на Исуса въ Витлеемъ и Му поднасятъ своитѣ дарове. Значи разумнитѣ сили въ природата сж впрегнали всички свои сили за каузата на Христа, за реализирането на великата Негова идея: въ възкресението на човѣшката душа и влизането ѝ въ изобилния животъ!

Д-ръ Ел. Р. Коевъ

Движение, рекордъ и мисълъ

Ако има нѣщо дадено въ живота, то едно измежду тѣхъ трѣбва да е движението. За органическия свѣтъ то е особена необходимостъ. Има движение не само по пространство има и чисто духовно движение, то е едно състояние на нѣщата, когато човѣкъ чувствува вътрешно своето духовно растене или застой. Въ това отношение нѣма отиване назадъ, има спиране, застой, което е най-лошо. Всички духовни злини и нещастия се раждатъ отъ обстоятелството, че човѣкъ е спрѣлъ на едно мѣсто, че хората, обществото, сж застанали въ една неподвижна точка. А духовното растене, то е живота. Нѣма животъ, кждето нѣма напредѣкъ, кждето нѣма растене. Духовното растене, духовното движение е начало на мисълта. Всѣка зрѣла мисълъ, която е станала брѣмка на истината се явява новъ потикъ къмъ животъ и движение. Движение вече цѣлно, пълно съ смисълъ. Тогава започва истинскиятъ животъ на човѣка, на обществото, на хората.

Първично движение и мисълъ, ето две крайности, между които се движи животътъ. Едното — движение чисто анимално, вегетативно. Другото — движение целесъобразно, духовно, пълно съ вътрешна радостъ и смисълъ. Нѣкъде по срѣдата на тѣзи два рода движения се намира туй, което въ модерния свѣтъ се нарича рекордностъ.

Въ днешния свѣтъ на опошляване и изглупяване, единъ факторъ отъ голѣмо значение се явява рекордътъ. Рекордътъ не е една духовна необходимостъ. Той се явява като резултатъ отъ празното време на хората, отъ чувство за сензация, отъ егоистични подбуди и мисълъ за лека слава. Инѣкъ, въ природата нѣма човѣшки типъ рекордностъ. И тамъ има съревнование, но отъ съвсемъ другъ разрѣдъ. При нормалния животъ въ природата нищо не се състезава съ друго, нищо не се надгонва съ друго, както въ човѣшкия свѣтъ. Тамъ нѣма съзнателно упражнение на нѣщо за да се постигне рекорденъ успѣхъ. Природата подготвя всичко къмъ издържливостъ отъ по-висока степенъ и съ това къмъ по-голѣмо усъвършенствуване въ всѣко отношение, но това далечъ не е празната рекордностъ на човѣка, при която се изчерпватъ всички сили. Всѣка човѣшка рекордностъ е свързана съ изтощението и съ съкратяване на дълготрайността на живота. И тукъ е, бихъ казалъ най-голѣмия човѣшки рекордъ, да може да се постигне една хармония въ дълготраенето на живота и пълна интензивностъ на изживяване на нѣщата, работа и напредѣкъ — материаленъ и духовенъ.

Ала въ природата има известни граници на движение за всѣко нѣщо. Има една рекордна граница — това е движението на свѣтлината. То е 300,000 клм. въ секунда. Мисълта трѣбва да се вземе за единица мѣрка сама за себе си. На всичко създадено отъ природата е предвидена известна максимална граница на движение. При дадена конструкция и условия повече не би могло да се постигне. Така дори е и съ човѣшкитѣ изобретения машинитѣ. При една опредѣлена конструкция, имашъ точно опредѣлено напрежение и работоспособность.

Нѣколко гранични числа, не биха били безъ значение:

Голфшромътъ се движи съ	1	метъръ-секунда
Човѣкъ ходещъ	1,5	" "
Конь впрегнатъ	4	метра-секунди
Велосипедъ	5	" "
Гребецъ-състезателъ	7	" "
Конь въ галопъ	8	" "
Корабъ-платноходъ	9	" "
Човѣкъ съ кѣнки	11	" "
Обикновенъ параходъ	11	" "
Бързъ параходъ	12	" "
Състезание на колело	17	" "
Торпедоносецъ	18	" "
Перести облаци	20	" "
Бързъ влакъ	22	" "
Конь бѣгачъ	25	" "
Ловджийско куче	25	" "
Ураганъ	40	" "
Прелѣтни птици	до 40	" "
Автомобиль	55	" "
Електриченъ бързъ влакъ	60	" "
Аеропланъ	85	" "
Звукъ	333	" "
Полско оржие	450	" "
Скорость въ обръщението		
на земята при екватора	465	" "
Военна пушка	820	" "
Брѣгово оржие	до 1000	" "
Луната се движи около		
земята съ	1	клм.-секунда
Земята около слънцето съ	29.6	" "
Комети	отъ 20 до 150	" "
Свѣтлина и електрич. вълни	— 300,000	" "

Подъ метъръ-секунда се разбира скоростта т. е. пѣтя въ метри изминатъ отъ дадено нѣщо въ 1 секунда, а въ километъръ-секунда — пѣтя въ километри, изминатъ въ секунда време.

Наведохме горнитѣ числа така, както се намиратъ въ една сбита и стегната статистика, съ цель да се изтъкнатъ възможноститѣ на движение на редица нѣща, хора, животни, машини и природни феномени — звукъ, свѣтлина, движение на нѣкои небесни тѣла и пр. Това сж гранични възможности. Съ изключение на природнитѣ явления, които се изразяватъ винаги въ своитѣ крайни числа, всички други движения — на човѣка, на животни, на машини, може да търпятъ

рекордни повишения. Това, обаче, е възможно за сметка на нови нерви, нови напрежения на сили, нови конструкции, що се отнася до машината-изобретение.

При днешното състезание на егоизма, при днешния живот на все по-големи и по-големи материални придобивки, неизбежно нѣщо е рекордътъ. Рекордъ на физическото напрежение и спортна подготовка, рекордъ въ изобретенията — машината съ цель за по-лесно завладяване на свѣта. Днесъ се биятъ рекорди въ бѣгане отъ разенъ видъ, въ плаване, въ скачане, въ разни човѣшки и нечовѣшки борби, въ чупене на глави, ржце и крака. Днесъ биятъ рекорди въ технически усвѣршенствувания за войни, за избиване на човѣшкия родъ. Наредъ съ всичката тази рекордностъ има и една друга — по-благородна, която мисли за подобренieto на стопанското положение на хората. Все таки и тази втора рекордностъ не е никакъ освободена отъ егоцентризма на отдѣлната личностъ или отдѣлни общества. Въ всички тия нови технически изобретения, които безсъмнение идватъ въ полза на човѣчеството, вие ще видите личното желание на този, който подтиква изобретението, да бие своя съперникъ.

Далечъ сме отъ мисълта да оспоримъ голѣмата нужда отъ всичко ново днесъ. Напротивъ, то се налага — до толкова, до колкото може да подобри човѣшкия животъ, доколкото може да отвори нови хоризонти на мислене и доколкото може да създаде на човѣка по-вѣрна картина за реалността на нѣщата. Но има много нѣща, които сж само вредни и излишни въ живота, може би зле използвани. Ние бихме желали да насочимъ нашитѣ нервни усилия, които се изчерпватъ лесно въ стремежа за физически рекордъ и за трупане на материални облаги, въ едно съвсемъ друго направление. Може би това не е за всѣки човѣкъ, ала ние бихме могли да почнемъ пакъ отъ утилитаристично гледище. Думата е за онова гледище въ живота, което въ резултатъ обръща човѣка звѣръ въ човѣкъ. Да се насочи мисълта, тази страна отъ човѣшкото естество, която прави човѣка великъ или последенъ престѣпникъ въ една чисто човѣколюбива насока; въ насока на правилна преценка на всичко въ живота, въ правилно себеразбиране, въ оценяване живота на другитѣ и създаване на такива отношения, при свободата на които се раждатъ нестихващитѣ импулси къмъ радостъ и творчество.

Мисълта е сила, но само тогава, когато е насочена за добро. Интъкъ човѣкъ подпада подъ страшнитѣ удари на собствената си мисль. Мисълта дава опора на човѣка, но само когато стремекитѣ на човѣка сж изпълнени съ великъ идеализъмъ и безкористие. Нѣма идеалистъ, който да е отпадналъ духомъ, чието дѣло да е останало нереализирано презъ вѣковетѣ. Мисълта е неизчерпаема мощъ, когато коренитѣ ѝ сж въ онази безгранична любовь, що движи и създава всичко. Мисълта е права, когато е въ обсега на грѣшната истина. А правата мисль, това е начало на единъ истински човѣшки животъ самъ за себе си.

Има едно велико движение, има единъ великъ рекордъ, до който всѣки човѣкъ трѣбва да стигне. Това е правото мислене. Въ тѣзи трудно разбираеми думи се крие вдъхновението, съ което човѣкъ ще твори радостта съ която ще гледа на нѣщата, смисълътъ който

ще има въ живота, любовта която ще го движи все напредъ и мждростта, която ще го направи щастливъ на земята.

Въ правата мисль се крие онова висшо човѣшко, което е освободено отъ животинския нагонъ за съревнование само физическо — нагонъ за физическо движение и мощь, освободено отъ празната и глупава рекордностъ на съвременния човѣкъ, чийто животъ е насоченъ само къмъ груба земна мисль за себе си и натрупване на земни блага.

Единъ новъ рекордъ е необходимъ на съвремения свѣтъ. Единъ рекордъ подетъ и постигнатъ отъ всички разумни хора. — Рекордътъ на висшата човѣшка мисль. Мисль за върховното добро на всичко живо.

Морисъ Метерлинкъ

Кой е нашиятъ истински „азъ“?

Би било много интересно за всѣки едного да изучи какъ си представя самъ той своя азъ. Този азъ, на когото ние държимъ толкова много, че бихме желали да го продължимъ презъ цѣлата вѣчностъ. Къмъ кой моментъ отъ нашия животъ бихме го опредѣлили? Дали би било това аза на днешния день, аза на нашето детинство, на нашето младенчество, на нашата зрѣла възраст или на нашата старостъ?

Що се отнася до мене, азъ виждамъ изключително детето, което бѣхъ и което още съмъ. Къмъ това се примѣсватъ малки следи отъ юношеството и младенството. Тѣзи отъ зрѣлата възраст сж много по-рѣдки, по-малко срѣдишни, по-слабо изпъкващи. А тѣзи отъ старостта изглежда да се заличаватъ въ сѣнката на смъртта. Биха казали, че азъ тѣ дотолкова, доколкото би трѣбвало да се затвърди накланя се вече къмъ заличаване, къмъ изчезване. Ако човѣкъ би живѣлъ два или три вѣка, вмѣсто да расте и да става по-сигуренъ, отъ него нѣма да остане досущъ нищо.

И въ бждещия животъ, ако такъвъ сществува, тогава когато възкрѣснатъ споменитѣ на една вѣра, която вече не сществува, това е все още малкото дете, което съмъ билъ въ течение на нѣколко години, което възнаграждаватъ или наказватъ, като че ли грѣшитѣ или заслугитѣ на единъ по-сетнешенъ животъ не го засѣгаха.

Кой отъ моитѣ петъ или шесть последователни „азъ“, ако можеше да сществува едно вѣчно щастие или нещастие, би билъ вѣчно щастливъ или нещастенъ? Би ли било право, ако би билъ последниятъ, най-несщественъ измежду всички? Е ли той наистина тѣхното цѣло?

Ние не знаемъ това що сме самитѣ ние, ние не можемъ да се съберемъ въ себе си, да се опредѣлимъ точно. Какъ бихте желали да се излѣе надъ насъ благодать и милость? Тѣ ще паднатъ около насъ като стрѣли, които нѣматъ повече цель.

Безсмъртни, ако останемъ такива каквито сме, никоя адска мжка не би била по-жестока. При все това, тъкмо туй е което ние

желаемъ. Отъ друга страна, ако ние бихме еволюирали не бихме били вече ние. И станали почти богове, ние бихме се срамували отъ това, което сме били и бихме дирили само да го забравимъ. На всѣки случай, това което изглежда днесъ сжщността на нашето естество, би се радвало много по-малко на това безсмъртие, отколкото ние го очакваме

Ние би трѣбвало, отъ време на време, подобно на Еней, въ шестата книга на Енеидитѣ, да слизае при нашитѣ мъртви.

Азъ не съмъ виждалъ много мъртви, но азъ познавамъ много живи, които ги нѣма вече и които ме очакватъ — не въ свещения лѣсъ на Авернъ, нито по Елисейскитѣ полета, но въ глѣбинитѣ на самия мене, кждето нѣма вече нито небе, нито адъ, но спомени, пречистени чрезъ живота, който продължава въ съзнанието, въ паметъта. Тамъ чувамъ, самиятъ азъ, вика на старата анхуза:

Venisti tandem, tuaque expectata parenti

Vicit iter durum pietas. Datur ora tueri,

Nate, tua, et notas audire et reddere voces.

„Ти идвашъ най-после! Твоята синовна, родствена милостъ е победила трудния пътъ. Азъ виждамъ твоето лице, азъ чувамъ твоя скжплъ гласъ, азъ му отговарямъ!

Тѣ ме поздравяватъ, вѣрватъ че ме виждатъ и чуватъ понеже азъ живея още, но това съмъ азъ който ги вижда, ксйто ги чува, понеже тѣ не сж вече мъртви . . .

Ще дойде день, — може би по-скоро, отколкото може човѣкъ да си помисли, — когато медичитѣ и хирурзитѣ ще могатъ да ни дадатъ единъ стомахъ, черва, жлъчка, бѣбреци, сърце, бѣли дробове, жлѣзи съ вътрешна секреция, съ една речъ нови или възобновени органи. Но ще могатъ ли тѣ да замѣстятъ или да възобновятъ мозъка? И при такъвъ случай, какво би станало съ паметъта; и, загубена паметъта, какво би станало съ личността?

Новиятъ животъ ако ние бихме запазили паметъта, ще почне съвсемъ по старому или по право би продължилъ живота въ сжщитѣ граници. Но изчезнали споменитѣ, въ този новъ животъ, ние ще бждемъ мъртви като да сме въ гроба. Ние бихме загубили всичко, което ние загубваме, когато преставаме да живѣемъ. Въ резултатъ, — възкресение, то не би било вече нищо за насъ, понеже не се отнася повече до насъ. Ние бихме изчезнали и това, което би дошло, не би дошло вече до насъ, а до единъ другъ. Кое то бихме изстрадали, това би било единъ непознатъ, който би изстрадалъ всичко въ времето или въ вѣчността.

Сравнено съ това, което сме били, ние бихме били подобни на тѣзи, които не сжществуватъ вече. Както тѣзи, които не сжществуватъ вече, ако тѣ си спомнеха, биха били подобни на тѣзи, които сж още върху тази земя.

И какво би станало съ разрушената, изчезналата паметъ? Кжде би отишла тя? Вѣроятно, кждето би отишла тази, що би отвела смъртъта; ще рече, въ сжщата вездесжщностъ, въ сжщото никжде.

Отъ френски: Д-ръ Е. К.

Видъ и посока на редоветъ при писане

Най-младата отъ характерологичнитѣ науки, графологията, доби най-рано официално признание. Много обстоятелства се стекоха благоприятно за това и, най-вече, особното внимание, което ѝ посветиха нѣкои видни европейски учени, които подложиха на провѣрка графологичнитѣ данни. Не че графологията спечели нѣщо съществено отъ това — тя не се обогати нито откъмъ съдържание, нито откъмъ методи и техника. Едничката ѝ придобивка бѣше само тази, че избѣгна високомѣрното равнодушие и пасивенъ скептицизмъ, съ които често пѣти официалнитѣ учени посрещатъ окултнитѣ истини. Вѣрно е, отъ друга страна, че признаването на графологията за положителна наука, мина безъ сътресение за научнитѣ теории, защото твърденията на графологията можеха да се обяснятъ задоволително въ кръга на общоприетитѣ научни теории за движението като нервно-мозъчно явление.

Както да е, но опититѣ, почиващи върху хипнотичното внушение, които предприеха още въ 1886 год. французкитѣ учени Поль Жане, Шарлъ Рише, докторитѣ Ферари и Ерикуръ, членове на Обществото за физиологична психология, сж наистина убедителни — тѣ наистина идатъ да подкрепятъ основната теза на графологията: че почеркътъ разкрива характернитѣ черти на човѣшката личностъ. Следъ тази дата сж правени многобройни опити и наблюдения въ много клиники и болници отъ разни лѣкари-психиатри и физиолози, които опити само потвърждаватъ графологичнитѣ истини.

Опититѣ, за които става речъ, се състоятъ въ следното: внушаватъ се на известни субекти, приведени въ хипноза, разни състояния: гнѣвъ, тъга, разточителностъ, скжперничество и пр. и се заставятъ да пишатъ при разнитѣ тѣзи състояния. Оказва се, че почерцитѣ имъ се измѣнятъ заедно съ състоянията имъ, като показватъ ония графични белѣзи, които и графолозитѣ сж установили следъ дълги наблюдения като характерни за тия душевни състояния. Така запримѣръ ония, на които се внушавало, че сж разточителни и щедри, пишатъ досущъ така както действително щедритѣ и разточителни люде — едро, широко, разкрасено, безъ да пестятъ книгата: двадесетина, тридесетъ думи изпълнятъ почти цѣлата страница. Внуши ли имъ се, че сж скжперници, тѣ веднага започватъ да пишатъ ситно, сбито, сбѣхтано — буквитѣ се сгжстятъ, разстоянията между думитѣ се скжсватъ, почти изчезватъ, редоветѣ се изписватъ докрая на листа, полета липсватъ. Ако на субекта се внуши, че е Наполеонъ, той макаръ и да не притежава Наполеоновски характеръ, все пакъ подъ влияние на това внушение, ще почне да проявява въ почерка си ония графологични белези, които сж характерни за решителнитѣ натури, пълни съ инициатива и предприемчивостъ.

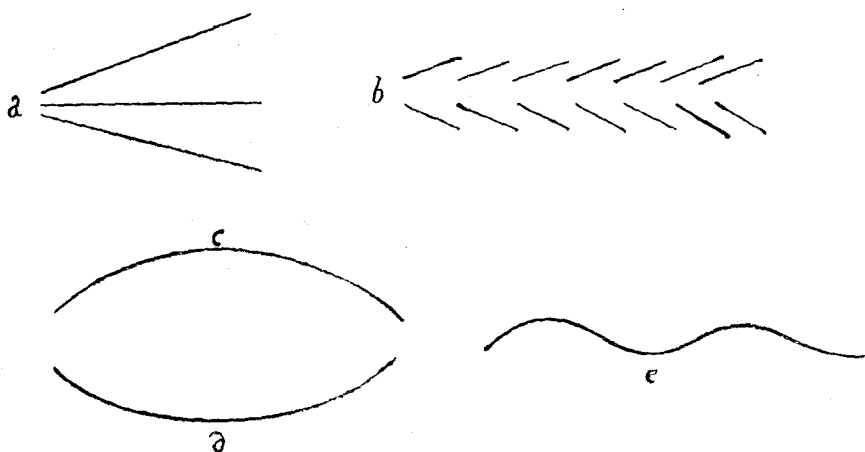
Възвѣрнатъ ли се хипнотизуванитѣ субекти назадъ къмъ детската възраст, почеркътъ имъ тутакси става детски. За разнитѣ периоди отъ живота — детство, юношество, зрѣла възраст — почеркътъ е различенъ. Той показва, като на филмъ, развитието на личността презъ разнитѣ възрасти. Впрочемъ и психопатологичнитѣ изследвания показватъ, че при нѣкои душевни заболявания става такъвъ повратъ

у човѣка къмъ детински състояния и съответно на това — къмъ детски почеркъ.

Споменахъ за тия опити, едно за да покажа на какво почива, отъ научно гледище, достовѣрността на графологията, и друго, за да подчертая, че почеркътъ на човѣка, твърде чувствителенъ за промѣнитѣ, които настѣпватъ въ душевнитѣ му състояния, може да послужи като прекрасно срѣдство за диагностициране на тия състояния. А щомъ човѣкъ може да установи диагнозата на своитѣ душевни състояния, той може вече съзнателно да си въздействува чрезъ мисль и воля.

Измежду разнитѣ графологични белѣзи, характеризующи почерка, които служатъ за изследване характера и темперамента на човѣка, за опредѣляне на неговото душевно разположение — форма на буквитѣ, свързаностъ на буквитѣ, голѣмина, размѣри, наклонъ на почерка, широта или сбитостъ, графична простота или натруфеностъ, темпъ на писането, натискъ и др., азъ ще се спра само на единъ — видъ и посока на редоветѣ. Избирамъ този признакъ, защото е особено характеренъ за опредѣляне на душевното състояние у пишещия — състояние на възбуда и подеъмъ, състояние на самообладание и равновѣсие или състояние на упадѣкъ, потиснатостъ и обезсърдчение.

Ясно е, следователно, че като следи човѣкъ почерка си, покрай другитѣ промѣнливи величини, които постоянно се вмѣкватъ при писането подъ влияние на постоянно промѣнливитѣ му душевни състояния, той може да установи — по вида и посоката на редо-

ветѣ — основната тенденция на своето душевно разположение. Да я установи и разчете тъй, както разчита и по лентата на самопишещия барометъръ тенденцията на барометричното налягане.

Разгледаме ли почерцитѣ на хората откъмъ видъ и посока на редоветѣ, установяваме следното. Нѣкои пишатъ така, че редоветѣ сж изобщо хоризонтални, успоредни на горния и доленъ рѣбъ на листа, успоредни, следователно, и помежду си. У други редоветѣ, ма-

каръ и праволинейни, постепенно се издигатъ нагоре, ставатъ възходящи. У трети редоветъ, пакъ праволинейни, постоянно слизатъ надолу, ставатъ низходящи. У мнозина, които пишатъ възходящо или низходящо личи една постоянна борба съ първата или втора тенденции, та почеркътъ имъ взима вида (b), както е показано на фигурата

Най-после, други напушатъ правата линия и пишатъ криволинейно — общиятъ видъ на реда е или изпъкнала линия (c) или вдлъбната (d) или вълнообразна (e).

За всички европейски народи, които пишатъ отлѣво на дѣсно върху хартия съ четвъртита форма, нормалното писане е хоризонтално, при което редоветъ естествено сж успоредни единъ на другъ. Намѣсятъ ли се, обаче, известни афекти, известни чувства и настроения отъ различно естество, редоветъ измѣнятъ своята посока и видъ.

Когато редоветъ сж прави и възлизатъ (a), това е признакъ за приливъ на енергия, подемъ въ настроението, възбуда. Хора енергични, страстни, предприемчиви, самоувърени и амбициозни, които се стремятъ къмъ успѣхъ въ всичкитъ си почини, обикновено иматъ такъвъ почеркъ. Веселитъ, оптимистично настроени хора, съ младежки пориви, сжщо иматъ такъвъ почеркъ. При наличността на други признаци, възходящата посока на редоветъ често показва наивна самоувъреностъ и суетностъ — човѣкъ си мисли, че може всичко да постигне. Това е особено така, ако редоветъ се издигатъ стрѣмно нагоре. Мозъчната енергия въ областта на личнитъ чувства и борчески инстинкти е толкова интензивна, че човѣкъ изпада въ състояние на трескаво напрежение и активностъ. Амбициитъ у такъвъ човѣкъ прекомѣрно порастватъ, отивайки дори до дързостъ.

Точно обратно е състоянието у човѣкъ, който пише н и з х о д я щ о, чиито редове падатъ надолу. Нервниятъ токъ, който у първитъ, енергични типове, е изобиленъ, и мозъчната енергия, особено въ поменатитъ центрове е интензивна, у хора съ втория, низходящъ почеркъ, тѣ сж слаби. Тѣ ослабватъ, било поради болестъ, било поради чести тревоги и безпокойства, било поради неуспѣхи и разочарования. Почеркъ съ низходящи редове, е твърде характеренъ, преди всичко за болнитъ. И наистина, хора, които сж изтощени физически и душевно, (последното често произтича отъ тревоги, безпокойства, отрицателни мисли и чувства), изгубватъ бодростта, пѣргавината и силата на своитъ движения. Последнитъ ставатъ вяли, мупни, лишени отъ пластичностъ и сила. Силовитъ линии у тия хора изобщо се стремятъ къмъ центъра на земята. Това, именно, означава символично низходящиятъ ходъ на редоветъ въ почерка, тъй както възходящиятъ ходъ означава стремежъ къмъ слънцето, къмъ центъра на творческитъ, положителни, животворни сили.

Ето защо, когато въ известни мозъчни центрове се натрупа повече отрицателна енергия, която предизвиква меланхолия, страхъ отъ живота, обезсърдчение, песимизмъ, почеркътъ загубва своята енергичностъ, своята устойчивостъ, и редоветъ започватъ да клонятъ надолу. Констатира ли човѣкъ подобна тенденция въ писането, той трѣбва съзнателно да си въздействува, като се стреми да пише равномерно, въ прави редове, успоредни помежду си. Това е единъ простъ, но ефикасенъ начинъ за въздействие, за самовъзпитание.

Ето, покрай характерологичното значение на графологията, и нейното значение като факторъ при самовъзпитанието на човѣка.

Когато думитѣ образуватъ редове, които наподобяватъ схемата (b), това показва постоянна борба у индивида — въ първия случай да преодолѣе своята тенденция къмъ импулсивностъ, възпламеняване, прекалено въодушевяване и афектиране, а въ втория — да преодолѣе своето потиснато състояние.

Изпъкналата линия показва възторгъ и въодушевление отпървомъ, които постепенно се изпаряватъ, било поради самонадценка, за която тази линия въ почерка е характерна, било поради промѣнливостъ въ настроенията. Хора съ сангвиченъ темпераментъ, които бързо се въодушевяватъ и пламватъ, но и бързо угасватъ, когато работата изисква продължителни усилия и воля, често пишатъ така.

Вдлъбнатата линия, която очертаватъ редоветѣ при нѣкои почерци, говорятъ обратното: колебание и обезсърдчение отначало, подема и решителностъ отпосле. Тия хора — да употребимъ една кратка формула — започватъ зле, а свършватъ добре. Изпъкналитѣ редове биха ни дали тогава обратната формула: тия, които пишатъ така, започватъ добре, а свършватъ зле.

Кои биха ни дали тогава идеалната формула: да започватъ добре и да свършватъ добре? Очевидно, хората, които пишатъ въ прави редове, успоредни помежду си.

Този начинъ на писане, въ идеалния случай, означава равновесие между ума и чувствата, дисциплинирана воля, самообладание. Хора, които пишатъ така, не се подаватъ на своитѣ афекти, на своитѣ емоции и временни настроения. Чувството, емоцията се изразява у тѣхъ не въ измѣняне посоката на редоветѣ, а въ формата на буквитѣ. Волята, отъ своя страна, се проявява въ съответнитѣ нормални графични белези.

Писането въ прави, успоредни редове, трѣбва да служи за норма, и при графологичнитѣ, характерологични изследвания, и при самовъзпитанието.

Остава да спомена нѣколко думи за най-неустойчивия почеркъ — вълнообразниятъ. Характерологичното му значение, въ най-общъ смисълъ, е: гъвкавина и приспособимостъ на мисълта, дипломатичностъ, способностъ у човѣка да се огъва споредъ обстоятелствата. Змиевидна линия — змийска гъвкавостъ у хора безъ мораленъ грѣбнакъ.

Ясно е отъ изложеното до тукъ, колко богатъ по съдържание, отъ характерологично гледище, е единъ простъ нагледъ признакъ — посока и видъ на редоветѣ. Той е така важенъ затова, защото е графиченъ резултатъ отъ онова общо движение, на което сж подчинени енергиитѣ на човѣка, къмъ два центъра: центъра на слънцето и центъра на земята.

Ржцетѣ на Вики Баумъ и Синклеръ Люисъ

Ржката на Вики Баумъ

Една отъ най-знаменититѣ съвременни писателки-романистки. Тя разглежда удачно и съ жаръ политически и социални теми. Родена на 24. I. 1888 г. въ Берлинъ

въ едно музикално семейство, самата тя е сжщо много музикална. Освенъ къмъ музиката тя е живѣла винаги съ мисълта да стане писателка. Омжжва се млада за писателъ, когото напуща. После се омжжва за диригентъ на оркестъръ. Загубили състоянието си презъ време на германската инфлация, Вики Баумъ се отдава изцѣло на писателството, не напуштайки своя домъ и като грижлива и любвеобилна майка се грижи за своитѣ две деца. Нейнитѣ романи, нѣкои отъ които и създаватъ всеобща слава заслужаватъ да бждатъ отбелязани. Тя почва съ „Танцитѣ на Ина Рафлай (1921)“, после се редятъ „Свѣтъ безъ грѣхове (1922)“

„Але джуджето (1924)“. „Студентката по химия Елена Вилфюръ (1929)“, „Хора въ хотела (1929)“, „Случка въ Ловинкелъ (1930)“ и др.

Волята на В. Баумъ, нейната голѣма амбиция и желание за творчество е изписана въ цѣлото ѝ лице, въ носа, погледа, брадата. На ржка ѝ е изразено това въ кръста на Юпитеровия хълмъ, който най-често изразява амбиция съ добъръ успѣхъ и край. Хармоничнитѣ линии на ржцетѣ, и правилнитѣ черти на лицето, говорятъ по-вече за широтата на характера ѝ, както и за способността да се вгльбява въ проблемитѣ на живота. Проницателниятъ и мекъ погледъ изявява благородството на душата ѝ. Дветѣ напречни линии на ржба на Меркуровия хълмъ, сведочатъ за нейнитѣ два брака, а перпендикулярнитѣ къмъ тѣхъ 2 линийки за дветѣ ѝ деца.

Вики Баумъ — единъ образъ на пълно, хармонично развита жена, жени и майки отъ родъ най-необходимъ на земята.

Ржката на Синклеръ Люисъ

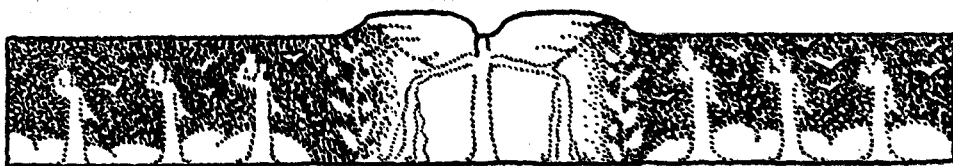
Роденъ на 7. II. 1885 г. въ Минесота — С. А. Щати, Синклеръ Люисъ, става единъ отъ най-знаменититѣ писатели на днешното време. Презъ 1930 г. получава Нобеловата премия по литература. Започва съ свежи авантюристични романи: „Нашиятъ господинъ Ринъ“ (1914) (отчасти автобиографиченъ), „Ястребовъ полетъ“ (1915), „Работата“ (1917), „Главна улица“ (1920), „Баббитъ“ (1922).

Шедьовъртъ му е лѣкарскиятъ романъ „Aggownsmith“ (1925) — това е една студия върху американския университетски животъ и конфликтътъ между търговския духъ и чистата научност. Следватъ романитѣ му: „Elmer Gantry“ (1927), „Американецъ въ Европа“ (1929), „Ана Вайкерсъ (1933) и др. Цѣлото му писателско дѣло е пропито съ тънка проницателна наблюдателност, голѣмъ реализъмъ и вещо познаване живота на срѣдния американецъ. Картинитѣ му сж слабо карикатурни. С. Люисъ е най-голѣмия представител на сатиричния реализъмъ, поставенъ, обаче, върху идеалистична основа.

Вгледайте се въ това лице и вие ще прочетете въ него, голѣмия, но благородния сатирикъ. Очитѣ те пронизватъ съ своята наблюдателност. Тази негова голѣма наблюдателност е изразена и на ржката му въ Х-видния кръстъ на Аполоновата издигнатина.

Презъ последнитѣ години С. Люисъ бѣше се отдалъ силно на политиката. Вѣроятно това ще да е било една гротеска на неговия животъ. — Досега не му е вървяло въ политиката.

ИЗЪ НАШИЯ ЖИВОТЪ

Боянъ Боевъ

Поздравътъ на планината

Станътъ ни е при долнитъ езера подъ Мусала. Отъ нѣколко дни сме тукъ. Когато на идване за пръвъ пжтъ зърнахъ отъ далечъ Мусала, владѣещъ надъ своитъ просторни чертози, радостно вълнение ме обзе. Погледътъ ми падна и върху „Незнайния върхъ“ отъ дѣсно, и редъ картини се понесоха предъ умствения ми взоръ; въ живи образи изпъкна предъ менъ преживѣното тамъ!

Още съ пристигането си поздравлявамъ своитъ приятели тукъ. Тѣ сж тѣй много: езерата, околнитъ върхове, цвѣтия, тревитъ, всѣка канара! Всички тѣ ни тѣй познаватъ! Разговарямъ се съ тѣхъ. Тѣ ни казватъ: „Презъ всичкото време ви чакахме. Вие ни познавате. И като ни познавате, обичате ни. И затуй сте ни тѣй близки!“

Обикалямъ първото езеро. Спирамъ се на всѣка крачка и гледамъ, какъ околнитъ върхове и небето се оглеждатъ въ кристалнитъ му води. Всѣки мигъ краскитъ по околнитъ върхове се мѣнятъ отъ лжчитъ на залѣзващото слънце.

Слънчевитъ ни дворци сж край първото езеро. Но има нѣкои въ дъното, при второто езеро, а нѣкои сж кацнали тукъ-тамъ по срѣщнитъ склонове.

Вечеръ езерата иматъ другъ видъ. Хиляди блестящи искри се разсипватъ всѣки мигъ по тѣхната ширъ отъ лунното отражение. Околнитъ върхове и храсти добиватъ съвсемъ другъ обликъ, като че ли сж потопени въ особенъ, по-дълбокъ, вътрешенъ тайнственъ животъ, вглжбени въ съзерцание на нѣкоя вѣчна идея.

Голѣмиятъ празникъ е на Мусала! Всички сме тукъ при изгрѣвъ слънце. Небето е чисто. Скоро следъ изгрѣва обикновениятъ утриненъ вѣтрещъ престава, и се чувствува значително затопляне. Учителътъ ни дава съвсемъ нови гимнастични упражнения. За пръвъ пжтъ ги правимъ тукъ. Тѣ изразяватъ чрезъ движения новото, което се внася днесъ въ историята на човѣчеството, новитъ сили, до които се домогва днесъ човѣшката душа при своя възходъ. Чрезъ тия упражнения като че ли се свързвашъ съ всички пробудени души, които работятъ за изгрѣващото „утре“.

Центърътъ е Словото на Учителя. То отговаря на обстановката. Тукъ сме на най-високата точка на Балканския полуостровъ, кацнали на царствения тронъ на Мусала, и около насъ море отъ пропасти, бездни и върхове. Ето Словото на Учителя на Мусала:

„Любовта е тая сила, която подмладява. Любовта е това, което носи миръ. Тя носи условия за ума. Само при любовта умътъ

функционира правилно. Като те напусне любовта, какво ще стане отъ тебе? Щомъ не послушашъ закона на любовта, съ тебе всичко е свършено.

Любовта е единъ законъ за опознаване на другитѣ. Безъ любовта ще бждете нещастни, несретни, нищо нѣма да постигнете. За да влѣзешъ въ Царството Божие, трѣбва да бждешъ човѣкъ на любовта.

Въ тебе да има само една идея: ти да обичашъ, безъ да мислишъ, дали другитѣ те обичатъ или не. Тамъ, дето влѣзе любовта, тамъ се разрешава всичко изведнѣжъ. Ти не можешъ да виждашъ, ако нѣмашъ очи. Сжщо така, не можешъ да познаешъ Безграничния, ако нѣмашъ любовъ. Животътъ има за целъ любовта. Онзи, който обича, не може да умре. И да умре, ще оживѣе.

Любовта е свещениятъ огънь на безсмъртието. Ти не можешъ да станешъ безсмъртенъ, ако най-първо не се научишъ да влѣзешъ въ огъня на любовта. Трѣбва да минете презъ огъня на любовта. Всички, които сте вжглени, да свѣтнете и да горите. Има обикновено горене, отъ което се раждатъ всички нещастия. Докато най-малкитѣ работи ви смущаватъ, вие имате обикновения огънь.

Всѣки день трѣбва да минавашъ презъ огъня на любовта. Като станешъ сутринта, трѣбва да минешъ презъ него. Култура може да има само тамъ, дето има огънътъ на любовта.

Доколкото единъ човѣкъ има любовъ къмъ васъ, до толкозъ вие можете да си съставите до нѣкъде едно вътрешно понятие за него.

Нашето бждеще щастие и всичко зависи отъ нашата любовъ, която показваме къмъ хората. Отъ това се опредѣля нашето бждеще.

Най-сжщественото е да се освободите отъ всичко онова, което не ви трѣбва. Сжщественото въ живота е това, що е пжтъ за постижение на това, което желаете.

Ти не можешъ да разберешъ любовта, ако не ѝ слугувашъ. Не можешъ да намѣришъ по-хубаво мѣсто отъ това, да служишъ на любовта. Това е най-голѣмото щастие: да служишъ отъ любовъ.

Да обичашъ, но съ обичъ, въ която не се забелязва никакво изкушение.

Оная любовъ, която може да издържи, при каквито и да сж условия, е любовъ. За да изповѣдваме Христа, трѣбва да обичаме тѣй, както Той обича.

Въ цѣлия свѣтъ има една божествена вълна. Въ цѣлия свѣтъ има събудени души. Всички тия души, просвѣтленитѣ души, иматъ широка мисль. Единъ англичанинъ, който е засегнатъ отъ тая вълна, ще се представи като братъ. Сжщо така германецътъ и пр.. Широко схващатъ нѣщата.

Сегашнитѣ времена сж важни. Намъ ни се струва, че се разрушава физическиятъ животъ. Това е едно преходно състояние. Красивото е въ бждещето.

Кое е сега новото, което иде: ти като видишъ едно живо сжщество, сърдцето ти да трепне. Въ всѣко живо сжщество да видишъ проявление на Безграничния, — въ най-малката мушичка, въ каквото и да е.

Въ какво седи любовта къмъ Безграничния: щастieto на другитѣ хора е твое щастие. Когато нѣкой човѣкъ напредва, тебъ ти е

приятно, понеже той и ти сте едно. Ако можеш да живѣеш въ всички и всички живѣятъ въ тебъ, ти си отъ новитѣ хора, стъ хората на новата раса“.

На слизане се спираме при „Окото“ — най-горното отъ езерата. Накацваме по грамаднитѣ блкове, що го заобикалятъ. Вслушваме се: въ мълчанието да ни разкаже то за своитѣ радости, за своитѣ блѣнове, за своитѣ копнежи. То се радва, че може да съзерцава постоянно образа на Мусала, — своя възлюбленъ. По нѣкой пжтъ изпитва тиха скърбъ, когато мъгли забулятъ челото на възлюбления и го скриятъ отъ погледа му.

* * *

Гжста мъгла отъ нѣколко дни. Надъ цѣла Рила е спуснато тежко було, което като че ли скрива отъ погледа на непосветения едно свещенодействие, което се извършва тамъ горе на нейнитѣ върхове. Неподготвениятъ не е достъпен да види свещенодействието въ нержкотворния храмъ на Рила.

* * *

Ранни часове предъ изгрѣвъ. Мъглата е вдигната. Ще имаме ясенъ слънчевъ день. Кжде отиде вчерашното забулено небе? Нали и въ живота всѣко страдание е тъй кратковременно? Въ сравнение съ вѣчността то нали не трае повече отъ нѣколко часа само и даже само нѣколко мига, и следъ това пакъ разведреното небе ни се усмива!

Изтокъ е въ розови краски. Всички скали, обърнати къмъ изтокъ, сж силно освѣтлени отъ зората, като че ли сж свѣтящи. Каква е тая радостъ, която ни изпълва? Една вътрешна свѣтлина, една вътрешна музика чувствуваме въ себе си. Да, днешниятъ день ще бжде пакъ необикновенъ. Това не е ли предвкусване на красивия свѣтъ, въ който ще надникнемъ днесъ?

Кжде ще отидемъ днесъ? Коя обителъ ще ни покани въ своето светилище? Днесъ ще тръгнемъ къмъ Сфинкса! Той е тъй близо до нашитѣ езера, надвисналъ любопитно надъ тѣхъ отъ висинитѣ. И каже да се потопимъ въ свѣтлината, която излиза отъ тайнствената Рила! Тръгваме отъ дъното на второто езеро нагоре. — Ние сме вече на Сфинкса. Той бди въ предверието на светилището на Рила. — Отдавна ни привлича шеметното било, което свързва Сфинкса съ Мусала. Тръгваме по него. Изпърво билото е доста широко и прилича на полянка, но постепенно се стѣснява и стръмно се сп. ща като острие на ножъ съ почти отвесни стени отъ едната страна къмъ „Окото“, а отъ друга — къмъ главоломни пропасти и бездни. Тукъ рѣдко е стѣпвалъ човѣшки кракъ отъ вѣкове! Напредваме постепенно по билото. Цвѣтя въ изобилие: карамфили, каменоломки, камбанки, после сродникътъ на еделвайса и пр. Тукъ-таме се спираме и ги съзерцаваме. Тѣ ни говорятъ за единъ свѣтъ, който сжществува, въ който сме потопени и който тъй е сроденъ на онова, що живѣе дълбоко въ душитъ ни! Всѣка тревница може да направи щастливъ онзи, който вижда въ нея нѣщо повече отъ формата!

Чувствуваме, че отиваме къмъ единъ изворъ на свѣтлина!

Наближаваме тая частъ на билото, която е точно между Маричинитѣ езера и „Окото“. Тѣ ясно се виждатъ отъ дветѣ ни страни. Ние сме въ надоблачни висини. Ние сме тукъ въ светилището на Рила.

Спираме се. Поглеждаме наоколо: Мусала и цяло море от върхове сж предъ насъ. Като че ли от този мощенъ масивъ излиза свѣтлина, която ни облива, озарява и привлича!

Една радостъ, която като че ли е отъ другъ единъ свѣтъ, ни изпълва. Влизашъ въ единъ реаленъ, въ единъ изобиленъ животъ. Въ сравнение съ него като че ли досегашниятъ ти животъ е билъ сѣнка! Чувствуваашъ, че животътъ е само отъ свѣтлина! Че сѣнкитѣ на живота сж илюзия. Тукъ чувствуваашъ, че всичко е свѣтлина, всичко е миръ, всичко е любовъ! Всички хора и всички сжщества сж вжтре въ тебе, и ти чувствуваашъ радоститѣ и скърбитѣ имъ; ти плачешъ съ тия, които плачатъ, и се радвашъ съ тия, които се радватъ. Чувствуваашъ, че когато нѣкой се възмогне до свѣтълъ подвигъ, ти си въ неговия подвигъ, и когато нѣкой стори погрѣшка, ти си въ неговата погрѣшка. Чувствуваашъ че животътъ е мощна струя, която съ тържествена победна пѣсень минава презъ насъ. Ти чувствуваашъ, че всѣко нѣщо е свето; че всѣко камъче, всѣка тревица сж свещени. Като че ли си близо до мѣстото, отъ дето блика една вжтрешна свѣтлина.

Като че ли едно було се вдига и вниквашъ въ великия планъ на разумнитѣ сили. Въ вжтрешно озарение разбирашъ повече, отколкото съ години занимания. Като че ли за мигъ планината вдига завесата, която скрива отъ смъртния великата тайна за реалния животъ. Чувствуваашъ, като че ли си въ съприкосновение съ онова, за което си копнѣялъ презъ цялия си животъ. Всички вериги сж паднали отъ тебе!

Разбирамъ: Това е поздравътъ на планината! Разбирамъ планината! Тя ни поздрави! И отъ тамъ тая радостъ въ насъ, този миръ, тая любовъ, това просвѣтление. Нейниятъ поздравъ ни направи богати! Нейниятъ поздравъ е любовенъ!

Свѣтли Сжщества, това е поздравъ отъ васъ! Разбираме, че това е вашиятъ езикъ! Той е тъй възвишенъ! Научете ни да говоримъ на него. Той е небесенъ, и една дума отъ него стопява ледоветѣ и снѣговетѣ отъ човѣшкитѣ сърдца, сменя бремето отъ гърба на отрудения пжтникъ, внася нови сили въ обезвѣрения.

Вие свѣтли Сили, които съ нѣжна ржка ни водите къмъ сферитѣ на чистотата, на радостта. Ние разбираме вашето себеотрицание, разбираме свещения огънь, който гори въ сърдцата ви, разбираме крилатата сила на вашата мисль, полета на вашитѣ идеи! Вашиятъ поздравъ ни говори тъй много!

Множество картини изпъкватъ предъ тебе, картини на царства, истории на държави, загинали и замѣнени съ пустини, войни, разрушения, цвѣтежъ и упадѣкъ, падане и ставане на отдѣлни лица, племена, народи и раси, и разбираашъ, че всичко това сж само отдѣлни стжпала къмъ една велика цель! Струитѣ на живота сж минали презъ хилядитѣ форми за доближаване до нея: влизане въ реалния животъ.

Този реаленъ животъ — тамъ е Великиятъ, Безграничниятъ.

Свѣтли сили, свежестта и красотата на цвѣтята сж въплотение на свѣтлата ви мисль. Тѣ ни говорятъ за тънкоостта на вашитѣ мисли и чувства. Обичамъ да чета въ цвѣтята, какви сте вие

Вѣтрътъ ни говори за васъ.

Звѣздитѣ ни говорятъ за васъ.

Бистритѣ извори ни говорятъ за васъ

Чрезъ тѣхъ узнаваме, какви сте вие. Чрезъ тѣхъ ние проникваме въ царството, дето витае свѣтлата ви мисль. Звѣздитѣ, цвѣтята, изворитѣ, нѣжниятъ зефиръ ни говорятъ за вашата любовь, която протича като бистри кристални води отъ вашето сърдце. То е изворъ, чиито води протичатъ отъ тия свещени мѣста долу въ низинитѣ, къмъ живущитѣ въ тъмнината, за да внесатъ лжчъ отъ радостъ въ тѣхния животъ.

Лесни сж страданията за онзи, който ви познава.

Идете на планината и приемере нейния поздравъ!

ПРИТЧИ И ПРИКАЗКИ

Мечътъ на Ешавора

Най-тежкото и върховно изпитание, на което великият учител Ешавора подлагалъ своитѣ ученици било изпитанието на меча. Презъ това изпитание трѣбвало да мине и Бенамъ, единъ отъ любимитѣ му ученици.

Кога настъпило уреченото време, Ешавора повикалъ своя ученикъ Бенама и тъй му рекълъ:

„Дълги години ти учи при мене. Много знания научи, много добродетели придоби, презъ много изпити премина и добре ги издържа. Остава ти последниятъ изпитъ — изпитътъ на меча. Издържишъ ли го, всичко ще добиешъ, не го ли издържишъ — ще загубишъ и това, което до днесъ си придобилъ. Ето, азъ ще ти покажа сега нѣкои отъ действията на меча. Вижъ и добре размисли — готовъ ли си да издържишъ този последенъ изпитъ!“

Като казалъ това Ешавора извадилъ своя двуостъръ мечъ. Той започналъ да го насочва насамъ-натамъ и всичко се разрушавало: канаритѣ се разпуквали, дърветата мигомъ се отсичали и падали съ трѣсъкъ на земята, водитѣ се раздѣляли, звѣроветѣ тутакси падали предъ нозетѣ на Ешавора като пронизани съ ножъ при едно само докосване на меча.

Бенамъ видѣлъ всичко това, ала не се уплашилъ. Дълбоко въ него грѣбела вѣрата, че той ще устои на силата на меча, защото е човѣкъ, а не камѣкъ, нито растение или животно.

И когато Ешавора се обърналъ къмъ него съ въпроса: „Готовъ ли си да изпитамъ върху тебе меча?“, Бенамъ съ увѣреностъ отговорилъ: „Готовъ съмъ, Учителю, на всичко“.

„Ала знай, продължилъ Бенамъ, че ако у тебе има скрита и най-малката лоша помисълъ, и най-малкото нечисто желание, ти ще загубишъ живота си и ще трѣбва отново да започнешъ трудния си пътъ“. — „Кажи сега, чистъ ли си?“ — Чистъ съмъ, отговорилъ Бенамъ. — „Добъръ ли си?“ — Добъръ съмъ. — „Сърдцето ти пълно ли е съ любовъ?“ — Пълно е. — „Умътъ ти свѣтълъ ли е?“ — Свѣтълъ е. — „Изпълнилъ ли си всичко, на което съмъ те училъ?“ — Изпълнилъ съмъ. — „Обичашъ ли Истината?“ — Обичамъ я повече отъ всичко.

Ешавора насочилъ своя мечъ къмъ гърдитѣ на Бенама. Острието излеко докоснало неговата грѣдь. Ала станало чудо — мечътъ тутакси се превърналъ въ чиста, бѣла свѣтлина, която озарила и Бенама и лицето на Ешавора.

„Ти издържа изпита, му казалъ Ешавора, като свалилъ меча. Сега знамъ, че и Божественото Слово, на което този мечъ е символъ, като влѣзе въ твой умъ, ще се превърне въ свѣтлина, като влѣзе въ сърдцето ти, ще се превърне въ свѣтлина, като влѣзе въ душата ти, ще се превърне въ свѣтлина. Ти показва, че твоео сърдце е пълно съ любовь, умътъ ти пълненъ съ мждрость и душата ти изпълнена съ истината. Иди въ свѣта и свѣти!“

Пролѣтъ

Ние те призоваваме съ трепетъ и съ свещенно чувство про-изнасяме твоего име, когато въ душитѣ настѣпи студъ и мракъ. За-щото ти носишъ радостта, топлината и живота.

Каква сладка нега внася тихия вѣтрецъ, който слиза отъ пла-нината привечеръ. Сякашъ е преизпълненъ съ слънчевата свежестъ, що обновява всичко и го събужда къмъ новъ животъ. А вълшебнитѣ звездни нощи, които приковаватъ погледа на човѣка къмъ тия без-четни небесни свѣтила, що оглеждатъ непрестанно земята, ни мамятъ съ своя чаръ. Роснитѣ утрини, когато цвѣтя, растения и трѣва сж об-кичени отъ капки бисери роса, които отражаватъ въ хиляди багри благодатнитѣ слънчеви лъчи, подържатъ непрекъснато вдъхновение въ нашата душа и вѣченъ копнежъ по тебе, о Пролѣтъ!

Съ твоего слънце пълно съ радостъ, съ твоитѣ утрини пълни съ свежестъ и красота, пѣстритѣ и многообразни цвѣтя, чуднитѣ при-вечери пропити съ обновителна тишина, звезднитѣ нощи, и топлия вѣтрецъ, ти ни привличашъ и събуждашъ всѣкога нашата любовъ къмъ тебъ.

Пролѣтъ! — Колко чувства, колко радостъ, какъвъ копнежъ, какво вѣтрешно задоволство, събужда това красиво име въ насъ!

Ние те познаваме съ малкитѣ цвѣтя, които поединично почватъ да цѣфтятъ и после пълнятъ китни поляни. И ги пѣстрятъ съ своитѣ чудни багри и ги правятъ примамливи и упойтелни съ кадифената ме-кота и аромата, що се излъчва отъ цвѣтята по тѣхъ.

Когато пчеличкитѣ се разшаватъ прилежно и кацватъ отъ цвѣтъ на цвѣтъ, ние знаемъ, че е настѣпила пролѣтъ.

Въ разцѣфнали клонки отъ ябълка и праскова, живѣе въ мене пролѣтъта. На тънка гранка сж накацали бѣли чашки-цвѣтя из-пѣстрени съ морави нишки и петна — праскова. Това е пролѣтъ. И едритѣ бѣли или розови чашки на ябълка съ тънъкъ ароматъ, оста-вятъ въ душата ти вѣченъ споменъ за пролѣтъта.

Шипка цѣфнала китно съ развѣти клонки и отворени цвѣтове, разнася своя ароматъ примѣсенъ съ ароматъ отъ трънка, изъ гладкия и тежъкъ грѣбъ на планински склонъ. И буйни потоци вода се блѣс-катъ и пѣнятъ по изгладенитѣ отъ времето блокове на планинскитѣ ручей и рѣки. И шумно отеква тѣхния ревъ по скалния брѣгъ.

Години наредъ следѣхъ бавнитѣ пристѣпи на пролѣтъта. Отъ разтапящия се снѣгъ и появяването на малката бѣла драба по полян-китѣ и минзухаритѣ около снѣжнитѣ петна и кокичетата и игликитѣ и срамежливо наведенитѣ цвѣтове на подбела и анемонитѣ и лютичетата и жълтата водна калта и златистото слънце на планинскитѣ долини и омайницитѣ и пѣснитѣ на славеитѣ и птицитѣ, следѣхъ и виждахъ победния, слънчевъ и радостенъ пѣтъ на пролѣтъта!

И въ душитѣ и сърцата на хората, обременени отъ тежкото бreme на живота, настѣпва нова радостъ, нови надежди и смисълъ.

Пролѣтъ — ти си слънце, ти си здраве, нашъ копнежъ и вѣчно новъ смисълъ въ живота!

Ние те обичаме отъ душа, защото си китна и красива и пълна съ животъ.

— Пролѣтъ вѣчна!

Е.

Д. Антонова

Бѣлата прѣспа

Израстна голѣмата прѣспа свободно, на воля,
тамъ дето голѣми скали върхътъ е натрупалъ.

Ноември, декември ѝ домъ построиха.

И ето закрепна, порастна тя — бѣлата прѣспа.

„Царица“ се въ себе си тихо нарече.

„Царица“ и малкитѣ снѣжни навѣи говорѣха тихо.

И въ поривъ да бждатъ катъ нея, ржце тѣ прострѣха,
и съ своята царица въ едно тѣ се слѣха.

Голѣмо ѝ царството бѣше на бѣлата снѣжна царица.

Отдето да грабне снѣгъ вихърътъ ней го дарява.

Отъ царство далечно ѝ прашаха накити чудни,
безспирни оркестри ѝ свирѣха денемъ и ноцемъ,
играеха танци мѣглиѣ.

А ето че въ утро прекрасно пристигна принцъ свѣтълъ.

Сияние чудно излъчваше той — кротость и радость.

„На моето ледено царство покоренъ ще бждешъ“, му прѣспата рече.

Не каза ѝ слънцето нищо, отвори си само сърдцето
и топло я грейна. Потрепна отъ радость царицата снѣжна,
помисли си, слънцето влюби се въ нея.

Че въ дрехи облѣче я чудна, отъ перли тъкана,
съ преплетени нишки отъ злато, джгата се въ нея прелива.

„Любими“, му прѣспата кротичко рече,
погрѣй още малко, недей си отива,
усѣщамъ въ сърдцето ми нѣщо топи се.

Дали то е трепетъ на рожбата жива,
отъ моята девственостъ чиста родена, отъ твоята обичъ съгрѣна?

.

Топѣше се бѣлата прѣспа, а капчици чисти
се стичаха бавно, и кжпѣха съ пѣсенъ прозрачна
прекрасенъ и нѣженъ цвѣтецъ синьоцвѣтенъ,
най-чудната рожба на бѣлата прѣспа.

Здраве, Сила и Животъ

Огънь. Едно състояние на нѣщата, при което става коренно преобразяване. Туй, което ние считаме за съществено може да се преобрази за мигъ — да изчезне или вземе другъ видъ, щомъ огъньтъ се доближи до него.

Огъньтъ унищожавя, изгаря, разрушава, но и пресбразява и гради. Има огънь, който бавно действува, когато нѣма притокъ на въздухъ, на кислородъ. А има и огънь, който действува много бърже, всичко изчезва скоро, за мигъ. Иматъ своя голѣмъ смисълъ въ живота и двата вида огънь. Има нѣща, които бавно трѣбва да горятъ, има такива, чието горение трѣбва да върви бърже.

Има горение, има огънь физически — той е многообразенъ, тлѣние, гниене, бавенъ, бързъ, видимъ и невидимъ. Има и вътрешенъ — органически и душевенъ огънь. Има огънь на отдѣлната личностъ, има и огънь на обществото. Всѣкога, лѣкарството противъ човѣшкото заспиване е огъньтъ. Онзи огънь, който ще те обземе отвътре като малъкъ, едва забележимъ копнежъ къмъ нѣщо ново за тебъ, неподозирано до тогава. И като се разрастне този малъкъ спасителенъ пламъкъ, тогава ще станешъ човѣкъ живъ, мислящо същество, което може да направи нѣщо за себе си и за другитѣ. Така, когато заспятъ и маситѣ и нищо не ги интересува и вълнува въ живота, огъньтъ е който ги събужда къмъ новъ животъ. Ще се случи неочаквано нѣщо, което да развали великото спокойствие на заспалитѣ. И ако е толкова силно впечатлението отъ това събитие, ще започне усилена „треска“, единствено можеща да изведе хората къмъ добро. А доброто е живота. Животъ безъ горение, безъ огънь не може да съществува. И когато Природата иска да се освободи отъ затлъстяването, отъ натрупанитѣ безцелни мисли, отъ тежкитѣ чувства на хората, изразъ на тѣхното желание само за придобиване и трупане на материални блага, тогава тя създава катаклизми въ живота. И почва горение, горение докато изгори всичко излишно. Останалъ голъ, пречистено съзнанието, тогава човѣкъ вижда пѣтя, вижда красотата и чистия смисълъ на живота. Тогава разбира службата на огъня въ живота. И запалва и поддържа нетлѣнъ огънь въ себе си, който му дава постояненъ импулсъ за работа и творчество.

Огънь трѣбва за всѣко начало въ живота, за да бжде то благословено. Огънь трѣбва за всѣки край, за да дойде ново, още по-хубаво. Като дълбокъ вътрешенъ копнежъ къмъ всичко цѣлѣщо, къмъ красивото, доброто, напредничащо, къмъ всичко високо човѣшко, се проявява огъньтъ, запаленъ отъ висшия разумъ на човѣка. Този човѣкъ не спира предъ нищо, спѣнкитѣ иматъ временно значение, той гради — наука, изкуство; той сѣе — сѣмена на обичъ, любовъ и добро въ почвата на човѣшкия животъ. Съ своето присѣствие запалва човѣшкитѣ сърца, просвѣтява мозъци, дава нови импулси къмъ добро. Събужда стремежи къмъ високитѣ върхове на живота, кждето грѣе слънце, кждето радостъ стопля човѣшкото естество, кждето любовъ озарява всичко.

Ще ви говорятъ за напредѣкъ, за творчество, за култура духовна, за култура материална — благополучие. Ще ви говорятъ, че съ

пари и добри условия се постига всичко това. Ще ви говорят за благоденствие.

Братя мои, нѣма нищо по-преходно отъ това да придобиешъ нѣщо съ пари и съ градени отъ случая външни условия. Огънь, огънь, дълбокиятъ вътрешенъ огънь, който никога не загасва и при мизерия и благополучие, дълбокиятъ копнежъ къмъ работа и постижения, създава учени, художници, писатели, гении, светии и учители на човѣчеството. Този огънь създава и пресъздава културитѣ, движи народитѣ, разцѣфтява отдѣлната личностъ и украсява съ венецъ на нетлѣние всичко, което е родено подъ знака на вѣчния огънь на Боговетѣ.

Малкиятъ огънь, който създава всичко и движи човѣка напредъ да не престава никога да гори въ нашитѣ сърца, въ нашитѣ мозъци, въ нашитѣ души. Съ неговото разрастване ние ще вървимъ въ пѣтя на мисълта, на духовния напредъкъ, на винаги отбѣгващото отъ човѣка щастие и радостъ, пълна радостъ.

Смѣхътъ. Смѣй се, приятелю, смѣй се ти, човѣче, братъ! Смѣй се, не като лудъ, но отъ душа. И когато се смѣешъ, гледай да се отдадешъ изцѣло на смѣха, да се раздвижи цѣлото ти тѣло, цѣлото ти естество. Ако така умѣешъ да се смѣешъ, ти сигурно лесно би се простилъ съ всѣкидневнитѣ скърби и теготи на живота, ти лесно би внесълъ всѣки мигъ много и нова свежестъ въ цѣлото си тѣло.

Не е лесно да се смѣе човѣкъ отъ душа. Има разни видове смѣхъ. Има смѣхъ пълненъ съ злоба, има демониченъ смѣхъ, има смѣхъ, пропитъ отъ чувство за мѣстъ. Има и такъвъ, пълненъ съ горчивина. Има смѣхъ, изпълненъ съ сарказъмъ и гавра. Има още смѣхъ, пълненъ съ детска невинностъ. Ала има и такъвъ, пропитъ отъ всечовѣшка доброта и нѣга. Има и смѣхъ на мждрецъ — той е смѣхъ, лжечещъ отъ себе си слънчева свѣтлина и радостъ. По единъ начинъ се смѣе обикновениятъ човѣкъ. Въ неговия смѣхъ сж отразени всички отблѣсъци на злобата и добротата, между които се нижи живота на човѣка. Съвсемъ по другъ начинъ се смѣе този, който е надрасълъ човѣшкитѣ слабости; него не го движи ни злоба, ни мѣстъ, ни горчивина, нито егоизмътъ, нито човѣшкитѣ слабости. Затова той се смѣе съ чисти чувства и радостъ. Отъ всѣка брънка на лицето му, отъ всѣка нишка на тѣлото, блика, блика спонтанна, заразителна, силно влияеща радостъ.

Не може човѣкъ да се смѣе свободно навсѣкжде. Неумѣстно е тамъ, кждето хората сж натжжени, човѣкъ да се смѣе. Неестествено е, когато човѣкъ работи сериозно, да прихне да се смѣе. Ала, когато човѣкъ спокойно наблюдава течащитѣ около него събития, непрестанно редуващитѣ се картини на живота, изразени въ слово, цвѣтъ, звукъ и дѣло, тогава може да се смѣе отъ душа. Защото въ живота има много смѣшнии нѣща. Смѣй се всѣкога въ душата си волно, когато тежъкъ камъкъ се открехне отъ сърцето ти, когато тежъкъ пѣтъ, пълненъ съ изпитания остане задъ гърба ти. Смѣй се съ благодарностъ, когато злото и нещастieto въ твоя животъ се обърнатъ на добро и благополучие. Смѣй се винаги, когато твоятъ разумъ ти подскаже това. Но никога не внасяй смутъ въ душитѣ на другитѣ съ твоя смѣхъ. Никога не се присмивай на другитѣ. Защото еднакъвъ коренъ има радостта и скръбта, смѣхътъ и огорчението. Еднакъвъ

е тѣхниятъ коренъ — животътъ. Въ него, всѣкому може да се случи да бжде натѣженъ, всѣкому може да се случи да бжде смѣшенъ и неудаченъ.

Философитѣ пишатъ томове върху психологията на смѣха. Физиолозитѣ описватъ надълго полезното органическо въздействие на смѣха. Ала най-сжщественното е да умѣе човѣкъ да се смѣе разумно и намѣсто. Смѣхътъ е животъ, но е и голѣмо изкуство. Съ една усмивка можешъ да спасишъ една душа отъ гибель, съ една усмивка можешъ да спечелишъ съкровища и души. Но и съ една усмивка не намѣсто, не навреме, и съ обикновено човѣшко съдържание може да загубишъ всичко ценно въ живота, може да опростишъ и живота на много хора по земята.

Една усмивка — коштува бисери!

Една усмивка — струва животи!

Мждрецътъ знае да се смѣе, защото познава живота, познава неговитѣ скърби и радости. Знае неговитѣ отрицателни и положителни страни. Познава неговитѣ качества и слабости.

Мждрецътъ знае да се смѣе, защото той е обърналъ живота си на радость, ползуваща всички. Защото коренитѣ на неговия смѣхъ сж въ веселието на боговетѣ.

Смѣй се, брате мой, смѣй се отъ душа! Смѣй се винаги, когато трѣбва и е разумно. Така ти ще преобразишъ смѣха въ вжтрешна радость и въ веселие, което е познато само на боговетѣ. Така ти ще живѣешъ разумно и ще използувашъ най-добре богатата на живота.

Смѣй се! Смѣй се благородно и отъ душа!

Смѣй се ти, приятелю, който винаги си натѣженъ!

П. Г. Пампоровъ

Представители на полския месианизъмъ

Андрей Товянски

На 27 септ. 1841 год. въ Парижката Св. Богородица — следъ тържествено богослужение, предъ свиканата отъ Ад. Мицкевичъ полска емиграция, Товянски — благородниятъ „литовски пророкъ“, обявява нова висша християнска епоха, която се започва въ свѣта. „Изпълниха се вече времената, ... приближи се Царството Божие“. Тази нова висша епоха ще се характеризира съ все по-голѣмо познаване свѣтлината и закона на живота — Евангелието — и приложението учението на Христа въ всички области на личния и общественъ животъ. — Бждешето на полския народъ, както и на всички народи, е въ служенето на „дѣлото Божие“. Полскиятъ народъ е призванъ да стане народъ „слуга Божий“ — и когато изпълни своята мисия, ще бжде великъ народъ. И Товянски завършилъ тържествено своето възвание къмъ своитѣ сънародници съ думитѣ: „Обявявамъ предъ лицето на Бога, чиято воля изпълнявамъ, че Божието дѣло и висшата християнска епоха започватъ!“

Гласна молитва и плачъ на мнозина присѣтстваващи завършили това обявяване на Божието дѣло.

Съ този актъ Товянски започва своята обществена дейность вънъ отъ границитѣ на Полша — започва това религиозно духовно пробуждане (известно като „товянизъмъ“ и месианизъмъ), което увлича Мицкевича, Словацки и редица още поети и мислители въ безкористно служене чрезъ вдъхновено, огнено слово за Царството Божие на земята.

А. Товянски е роденъ въ 1799 г. въ Литва, и по произходъ е билъ литовски благородникъ; самъ той се е подписвалъ „полякъ изъ Литва“. До 1841 г. живѣлъ въ Литва и въ своето родно мѣсто се е старалъ да приложи любовта и справедливостта — по отношение на селянитѣ. За него Евангелието е било едничкъ законъ — и това не е било само праздна дума. Религията за него е била изворъ и вдъхновение на живота, жива и творческа сила, която има мощъ да преобразява душитѣ и живота на хората. Следъ усиленa вътрешна работа и вътрешно просвѣтление той се почувствувалъ призванъ да обяви волята Божия на своитѣ сънародници и да започне дѣлото Божие. Напуска семейството и родното си мѣсто, заминава за Парижъ — центъръ тогава на полската емиграция — за да вдъхнови и окрили всички чакащи свѣтло бждеше. И той е ималъ такава духовна сила и свѣтлина — такова влияние и обаяние у всички, съ които се е срѣщалъ, че действително е запалвалъ душитѣ и „давалъ щастие и радостъ на много сърдца“. — Очарованието, което е обладалъ, се дължало на пълното единство и хармония между идеи и животъ; у него вѣрата е била жива. Жертвата и Любовта — въплътени, животътъ наистина християнски — тъй че даже неговитѣ противници „се срамували“ за себе си, като виждали неговата вѣра и неговиятъ чистъ и святъ животъ. И Товянски наистина е станалъ за мнозина наставникъ, вдъхновителъ, учителъ — и въ това число на гениалнитѣ поети — Мицкевичъ и Словацки. Неизмѣримо е неговото влияние върху полския народъ именно чрезъ твор-

чеството на тѣзи двама народни поети. Затова Товянски — учителътъ си остава най-свѣтлата и мощна фигура въ полската история — именно, като характеръ, като мощъ, като хармония въ живота, като вдъхновение — Той не е създадъ философска система като Вронски, Тиежковски, Трентовски... Той не е писалъ поеми като Мицкевичъ, Красински, Словацки. Но неговиятъ животъ е билъ красива поема, която е вдъхновявала поети и писатели. Като е и живота на Христа, по чиито стѣпки той върви. Товянски — това е наистина вдъхновителътъ, апостолътъ на дѣлото Божие, на приложението на новата епоха, въ която славянството ще приложи въ пълнота принципитѣ на Христа въ всички области на личния, обществения, политическия и културенъ животъ.

Какво е било учението на Товянски? Какви идеи е ималъ?

Интересенъ е този религиозенъ реформаторъ и свободомислящъ съ простотата и ясността на своитѣ идеи.

Преди всичко Товянски счита, че Божието откровение не е веднѣжъ завинаги дадено и завършено, а е непрекъснато и живо, прогресивно и вѣчно ново. Въ висшата християнска епоха човѣчеството излиза отъ своето детство и затова Божието откровение ще бѣде по-обширно, истината ще бѣде допълнена — тайнитѣ, които до сега сж били скрити, ще бѣдатъ открити. Учението на Христа не е догматъ, не е теория, а преди всичко енергия, твореща новъ животъ; вдъхновение, което възражда, и Божия служба въ свобода. — Задача на човѣка е да осъществи мисълта на Христа въ всички области на живота. Какъ? — По пѣтя на тройната жертва, която усилва доброто въ насъ и побеждава злото. Жертва и Любовь — това сж дветѣ крила на християнството. „Любовта е потикъ къмъ успѣхъ и напредѣкъ, жертвата е силата, която извършва този напредѣкъ“. То е вътрешенъ трудъ и работа непрестанна на духа. Трояката жертва се извършва въ духъ, въ тѣло и въ дѣло. Първата — това е съсредоточване и възвишаване на духа, настройване себе си, достигане състоянието на Христа. „Оживявай се, запалвай се вътрешно, твори въ себе си търпение, миръ вътрешенъ, прощение“... а когато победишъ себе си, не се спирай на това, живѣейки само въ духа — премини къмъ жертва на тѣлото... прониквай, оживѣвай тѣлото си съ този тонъ, съ тѣзи чувства, съ този животъ, който си пробудилъ въ своя духъ, а после — така проникнатъ отъ духа, живѣй, работи, върши своитѣ задължения — преминавайки къмъ третата жертва, жертвата на дѣлото: давай плодове въ всички области на твоя животъ — както отъ жертвата на духа, така и отъ жертвата на тѣлото“.

Жертвата трѣбва да обгърне личния и обществения животъ, поезия, изкуство, наука, философия, апостолство... всичко. Животътъ трѣбва да бѣде свободно, доброволно служение Богу въ Духъ и Истина, горение на Духа, дейностъ чиста и безкористна, животъ светъ и одухотворенъ. За Товянски Христосъ не е измѣчениятъ на кръстъ страдалецъ, чийто образъ всрѣдъ католичеството е тѣй разпространенъ — чрезъ разпятието владѣе сърцата и дава мраченъ тонъ на живота. Христосъ не е само кроткиятъ, покорниятъ, търпеливиятъ аг

нецъ Божий, но и „Лъвътъ отъ колѣното на Йуда, най-висшиятъ герой и победителъ на злото и смъртта, застъпникътъ, ходатаятъ предъ Бога, управителятъ и сѣдията на свѣта — Богочовѣкътъ.“ Символътъ на новата епоха е бѣлиятъ кръстъ — озаренъ отъ свѣтлината и славата на победата. Светостта почива на изпълнение Божията мисълъ, — на вътрешната чистота въ живота. Пълна непрестанна жертва е необходима, непрестанна вътрешна работа, защото престане ли човѣкъ да бди, да се жертвува, да се посвещава — той пада — „както пада птицата, щомъ престане да размахва крилата.“ Минало е времето на едностранната жертва на духа, то е било времето на детинството, времето на аскетизмътъ, монастири, подвижничество. Нужно е да се съедини „небето съ земята, да се сведе небето на земята — а за това е потребна пълна и всестранна жертва — т. е. проявление, приложение на Любовта чрезъ ума, сърцето и волята въ частния, обществения и международния животъ.

Товянски не сподѣля настроението и идеитъ на Тома Кемпийски, потъналъ въ съзерцание страданията на Христа. Той чувствуваше и съзнава всеединството на свѣтоветъ, той е близкъ до Францискъ Асизки, който едновременно е и поетъ и светия, люби земята, птицитъ, звѣроветъ, звездитъ, луната и слънцето и благодарилъ за всичко — той е постигналъ радостта и мира на необятната Божия Любовъ

Св. Францискъ Асизки благославя „братша слънце“ и „братша — месецъ“; „сестритъ—звѣзди“ „братша нашъ вѣтръ“, „сестрата—вода“ „братша — огънь“, и нашата „Майка земя, която ражда плодове и разноцвѣтни пѣтя.“ Тѣлото за него е сжщо братъ — и следователно не трѣбва да се измъчва и угнетява. То трѣбва да се одухотвори. Такъвъ свѣтълъ; слънчевъ, синтетиченъ погледъ на живота имаме и у Товянски. Пълното единство между духа и тѣлото, което е храмъ на духа и въ което ние трѣбва да служимъ Богу въ чистота и светостъ — за ди си възвѣрнемъ изгубенитъ — свѣтлина, сила, свобода, които сж наше право и наследство на свободни духове — това е пжтътъ на Христа.— „Най-свършениътъ духъ, въ човѣшки образъ.“

Христосъ е избавилъ свѣта, като е донесълъ огънятъ на небесната любовъ и жертва, огънь, който побеждава злото и разпрѣсва тъмнината — като изявява небето въ земята. Пълната победа, когато огънятъ на Божията Любовъ ще се разпали и ще обгърне цѣлата земя — ще бжде — въ седмата епоха — тогава ще бжде новъ порядъкъ, нова земя, ще настане свѣтълъ Божий день — царството Божие.

Товянски, както и всички полски месианисти, е вѣрвалъ въ прераждането на душитъ, въ връзката между видимия и невидимия свѣтъ, въ въздействието на свѣтлитъ духове, въ вдъхновението, откровението. За него звѣроветъ и животнитъ сжщо сж близки — както и Словацки въ „Генезисъ на духа“ е изтъкналъ, че божествениятъ духъ е преминалъ презъ формитъ на минералното, растителното, животинското царства докато достигне човѣшката форма. Духътъ е, който твори всички форми. Животнитъ — това сж наши по-млади братя, тъй както ангелитъ, сж наши стари братя. Духовно единство обгръща свѣта и затова трѣбва да

обичаме всичко живо. Странствуването на душата презъ разни форми и много животи въ различни глобуси, планети, го води къмъ съвършенство, освобождаване и одухотворяване на материята — и съединение съ Бога на вѣки. Вѣчна мжка, въ смисълъ безкрайно мъчени, нѣма. Пъкълъ, адъ — това е привързване на душата къмъ земята — благодарение нейнитѣ грѣхове и очистване презъ опредѣленъ периодъ време — „вѣкъ“. Свободенъ християнинъ е този, който проявява Божието слово на земята. Полша трѣбва да осъществи въ политиката и въ обществения животъ най-висшата нравственостъ, Христовото Слово, Любовта и свободата и тогава ще бжде великъ народъ, — слуга Божий, месия на народитѣ. Нейнитѣ страдания сж изкупление за човѣчеството. Това, което важи за Полша, важи за цѣлото славянство, както самото название показва: словени, славяни — люде нв Словото и Славата. Въ новата епоха на духа и на свободата, на земята ще зацари законътъ на любовта, братството и свободата, духътъ на Христа, и то ще бжде, когато настане вътрешна революция християнска — въ дѣло и приложение, т. е. духовно възраждане, пробуждане на божественото съзнание.

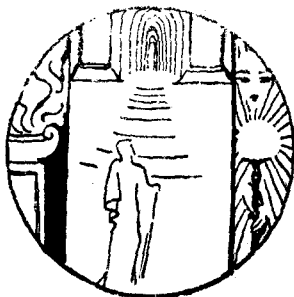
Естествено, че Товянски влѣзълъ въ стѣлкновение съ католицизма, който пусналъ дълбоки корени въ Полша. Този смѣлъ и радикаленъ реформаторъ, възвѣстителъ на живата всемирна църква на Духа, е билъ обвиненъ въ „ересь“ отъ папата, който следъ на праздни опити „да го вразуми“, го афоресалъ като „еретикъ“. Съчиненията му тутакси се явили въ „индекса на забраненитѣ книги“. Тѣ и до днесъ, може да се каже, все още тънатъ въ забрава. И наистина, страненъ фактъ: съчиненията на Товянски, както и на другитѣ месианисти, които сж толкова вдѣхновени, свѣтли, възвишени, като че все още оставатъ скрити, непонятни и неизвѣстни на младото поколение въ Полша. Материалиститѣ не ги разбиратъ, понеже тѣ възвестяватъ „Царството Божие“. Клерикалитѣ мълчатъ за тѣхъ, или кждето това е невъзможно — както е случая съ Мицкевича, Словацки — представятъ това за случайна грѣшка. Единъ евангелски пасторъ ми изтъкна факта, че католическото духовенство прави всичко възможно да отвлече вниманието на младото поколение отъ тѣзи духовни съкровища. Да воюва открито е неудобно. И когато Словацки —ученикътъ на Товянски—се провиква: „Полша, твоята гибель е въ Римъ“, то той е ималъ пълно право — понеже наистина, влиянието на Римъ, на папизма съ неговитѣ инквизиторски методи на ограничение и робство на съзнанието сж били причина за невѣжеството, фанатизма на маситѣ, погромитѣ, нетърпимостта, проявена къмъ евреи и некатолици. Разпокъсването и поробването на Полша е настъпило, следъ като мракъ надвисналъ надъ полската земя — съ тържеството на католицизма и иезуитизма“ (Трентовски).

Товянски не е училъ на вѣра — а на животъ, новъ животъ. Той е възвестилъ нова, висша епоха на синтеза, на приложение идеитѣ на Христа, осъществяване Царството Божие, свобода на духа, братство на народитѣ, правда, миръ и хармония. Той е показалъ, че учението на Христа е осъществимо и че като ученици на Христа — всички християни могатъ да се обединятъ. Товянски е ималъ огромно влияние и много ученици — освѣнъ поляци, още фран-

цузи, италианци и др. Последните години на своя животъ е живѣлъ въ Швейцария — кждето и умира.

Съ своя животъ и съ своето учение — което е било въ сжщностъ самото учение на Христа въ чистъ видъ, той наистина е възвестилъ мисията на славянството изобщо и на полския народъ въ частностъ, — а именно да приложи учението Христово не само въ личния животъ, но и въ социалния и въ международния. Принципитъ на любовта, братството и свободата трѣбва да легнатъ въ основата на новата култура. Правда, миръ и братско сътрудничество трѣбва да царуватъ между всички хора и народи. Латинската и англо-саксонската раси не изпълниха програмата на Христа. Сега е редъ на славянството. Богомилството въ южните славяни, Хусъ, Хелчицки въ Чехия, месианиститъ въ Полша, Толстой, Соловьовъ, Достоевски въ Русия — всички свидетелствуватъ за великата мисия на славянскитъ народи. Андрей Товянски — вдъхновитель на Мицкевича, Словацки и плеяда други поляци, действително става предвестникъ на Царството Божие и водителъ на полския народъ. Неговото живо, вдъхновено, огнено слово и сега разпалва. Именно днесъ то е актуално, живо, защото духовното възраждане, започнато преди 100 години, върви напредъ — и днесъ въ България ние сме свидетеди на лъчезарно и всестранно ново откровение на Всемирното Бѣло Братство, откровение на Любовта. Мъдростъта и Истината — което вече гласи, че Царството Божие е настъпило и новиятъ животъ е започналъ за пробуденитъ.

Забел. Цитатитъ сж взеги изъ книгата „Римъ и Полша“ — И. Гурецки — 1936.

Нѣкои физиологични въпроси въ окултно освѣтление.

Тукъ ще разгледаме нѣкои явления въ живота, за да се види, какъ окултната наука е въ състояние да хвърли своята свѣтлина върху загадките на живота и да ги обясни съ една логическа последователностъ.

Напримѣръ какво е действието на хлороформа, етера и на други анестетични срѣдства върху човѣка? Какви физиологични процеси ставатъ у човѣка тогазъ? Знаемъ, че тия вещества сж упойки, които се употребяватъ главно въ време на операция на болния. Защо той подъ влияние на етера, хлороформа и пр. изгубва своята чувствителностъ? Казватъ: „Тѣ упояватъ нервната система.“ Но това е много общо казано. По-конкретно, какъвъ е станалиятъ процесъ въ случая? Каква е промѣната въ организма, поради която съзнанието не е чувствително къмъ болките. На пръвъ погледъ нѣма нищо общо между това състояние при упояване и едно хипнотично състояние.*) Обаче при по-дълбоко изследване се констатира една вътрешна връзка между дветѣ явления. По сжщностъ тия две явления сж отъ различенъ характеръ, но въ известно отношение иматъ нѣщо еднакво. Защото и при опредѣлена фаза на хипнотичния сънъ сжщо така тѣлото е безчувствено. Вие можете да забивате игла въ кожата на лицето, безъ да чувствува никаква болка.

Коя е общата причина на тая нечувствителностъ въ двата случая?

Съ помощта на чувствителната фотографска плоча на Дюрвилъ и по други методи се констатира, че при упояване и при хипнотично състояние имаме излжчване на етерния двойникъ. И при двата тия случаи разслабватъ се връзките между физичното тѣло и етерния двойникъ. Голѣма частъ отъ последния излиза вѣнъ отъ физичното тѣло. Физичното тѣло, оставено само, не може да проявява чувствителностъ.

Дали тия два случая за излжчване сж единственитѣ? Има и други такива случаи. Това става при удавяне, а сжщо така и при падане отъ високо мѣсто. При такава смъртна опасностъ пакъ излиза частично етерниятъ двойникъ. Много прояви, които сж характерни при подобни случаи, могатъ да бждатъ обяснени само отъ окултната наука. Напримѣръ, знае се, че етерниятъ двойникъ е носителъ на паметта. При обикновено състояние на човѣка той не може да прояви всичката сила на паметта, понеже етерниятъ двойникъ е ограниченъ въ своитѣ възможности поради гжстотата, по-тежката материя на физическото тѣло. Когато при удавяне или при падане отъ високо мѣсто етерниятъ двойникъ се излжчва, т. е. излѣзе въ по-голѣмата си частъ

*) Ние не сме за препоръчване на хипнотичния методъ нито за лечебни, нито за възпитателни цели, понеже действието на хипнотизма не е благотворно върху лицето. Но ние тукъ само вземаме примѣри отъ фактите на научното изследване на този въпросъ.

извън физичното тѣло, то ограниченията отслабватъ и паметта се проявява съ по-голѣма мощъ. Тѣй се обяснява, защо давящиятъ се или падащиятъ отъ високо мѣсто разправя следъ своето спасение, че е преживѣлъ за единъ кратъкъ мигъ цѣлия си животъ въ картини и то съ най-голѣми подробности. И даже такива факти минаватъ презъ неговото съзнание, които той отдавна нагледъ е забравилъ!

Тукъ пакъ се потвърждава единъ законъ, че нищо, минало веднѣжъ презъ човѣшкото съзнание, не се губи, макаръ нагледъ то да е отдавна забравено. То си остава достояние на човѣшкото съзнание, само че временно то е скрито въ глѣбинитѣ на подсъзнанието и при даденъ случай може да се прояви, да изплува надъ прага на съзнанието.

Горното хвърля свѣтлина и върху друга една загадка. Знае се, че когато едно лице се приведе до известна дълбочина на хипнотичния сънъ, проявява необикновена паметъ. Мнозина напирмѣръ сж виждали, какъ, следъ като имъ се кажатъ 50—60 думи, тѣ ги повтарятъ въ сжщия редъ и въ обратенъ редъ безъ никаква погрѣшка. А сжщитѣ лица въ будно състояние това не могатъ да направятъ. Това се дължи пакъ на частичното излжчване на етерния двойникъ при хипнотично състояние.

Не сж само горнитѣ четири случаи на излжчване на етерния двойникъ. Пети случай на излжчване е при дълбокото пиянство. Това обяснява, защо човѣкъ въ дълбоко пиянство почва да си припомня най-ранни сцени отъ своя животъ, даже отъ най-ранно детинство и то съ голѣми подробности. Тогазъ съ по-голѣма мощъ се проявява паметта на излжченото етерно тѣло.

Шести случай на частично излжчване на етерния двойникъ имаме при падане въ несвестъ. Физиологически имаме голѣма разлика между падане въ несвестъ и обикновено спане, понеже при последното нѣмаме излжчване на етерния двойникъ, а при първото имаме неговото частично излжчване, което е именно причина, дето тогазъ тѣлото става до известна степенъ безчувствено.

Има и други случаи на излжчване, върху които не се спираме сега.

Отзиви, вести и книгописъ

Неовитализмътъ става ржководно учение въ съвременната биология

Хансъ Шпеманъ — лауреатъ на Нобеловата премия по физиология и медицина. Отъ повече отъ 40 години работятъ една плеада труженици въ областта на биологията и съ своитѣ опити установяватъ по единъ безсъмненъ начинъ, че въ жизненитѣ отправления на организмѣ и главно въ тѣхното индивидуално — онтогенетично и общо — филогнетично развитие се намѣсва винаги една особена същностъ, която дава насока на развитието. Тази особена същностъ, която се явява като разумъ, душа въ живитѣ организми, нѣкои виталисти я наричатъ жизнена сила, Дришъ я нарече ентелехия, а Шпеманъ — организаторъ. Интересни сж рода на опититѣ, правени отъ разни учени — неовиталисти въ областта на зародишната биология — ембриологията. Споредъ своята постановка можемъ да ги наречемъ гениални. Вайсманъ, който все още се приема за мѣродавецъ въ биологията, бѣше изказалъ мнението, че всѣка оплодена яйцеклетка може да развие само единъ организъмъ. Дришъ, после Шпеманъ, Манголдъ и мн. др. предприеха редица опити, които сж дали много интересни резултати. Тѣ взеха една оплодена яйцеклетка следъ като се е раздѣлила вече на две дъщерни клетки. Култивиратъ всѣка една по отдѣлно и получаватъ два напълно нормални организма. Продължаватъ опититѣ и отъ всѣка — да речемъ, четвърта или осма или п-та дъщерна клетка се получава все нормално развитъ цѣлъ организъмъ. Нови опити — отъ зародишната тъканъ преди да се е диференцирала въ тритѣ зародишни листа, взиматъ коя и да е частъ — напълно безразлично (може би частъ отъ която би се развилъ мозъка или пъкъ костната система или крайници-тѣ) и отъ нея при по-нататъшното развитие се получава цѣлия организъмъ на животното. Явно е, че Вайсмановата теория е напълно невѣрна. Ако всичкитѣ тѣзи явления сж резултатъ на една ржководна същностъ въ развитието и жизненитѣ отправления на организма, то при опититѣ трѣбва да се получатъ и други резултати. Споменатитѣ неовиталисти, особено Манголдъ въ последното десетилетие, предприеха новъ родъ опити. Съединяватъ се две оплодени яйцеклетки, отъ които споредъ Вайсмана би трѣбвало да се получатъ два съвсемъ отдѣлни и различни организми; получава се единъ цѣлъ организъмъ. Прекръстосани яйцеклетки въ стадий на дѣление четири, получаватъ се зародиши съ две предни части — съ две глави и пр. Шпеманъ отива още по-нататъкъ, взима части отъ тѣй наречената медуларна плоча — предната частъ отъ зародиша вече диференциранъ на своитѣ три зародишни листа (отъ всѣки зародишенъ листъ се развива една опредѣлена частъ отъ организма — отъ външния пластъ — екто-

дермаленъ — се образува нервната система, която се диференцира на централна и гръбначна; отъ срѣдния — мезодермаленъ пластъ — се развива скелетътъ и мускулитъ, а отъ вътрешния — ектодермаленъ — се развива храносмилателната система) и ги замѣня съ други части, отъ които би се получило не мозъкъ, а друга частъ отъ организма; въ резултатъ получава цѣлостно и нормално развитъ индивидъ. Манголдъ — съпрузи, продължаватъ опититъ отъ този родъ и получаватъ въ резултатъ, замѣняйки срѣдния зародишенъ пластъ съ външенъ или външния съ срѣденъ или вътрешенъ, нормалния зародишъ, отъ който ще се развие цѣлостния организъмъ. Въ тѣзи опити се установи, между другото, че „първичната уста“ — онази частъ въ медуларната плоча, отъ която се развива мозъкътъ, доминира въ въздействието си въ останалитъ части, на които е присадена (инплантирана). Отъ това се вади заключение, че седалището на този „организаторъ“ въ живитъ организми е въ предната частъ на медуларната плоча — въ мозъка.

Шпеманъ прави още и други много интересни опити. Замѣня кжсъ отъ медуларната плоча на естествено обогрненъ тритонъ съ парче отъ кожа на еднакво възрастенъ свѣтълъ тритонъ. Получениятъ живъ зародишъ има една частъ отъ окоото и отъ мозъка на лѣвата половина свѣтли, сир. въ мозъка на набраздения тритонъ има една частъ отъ свѣтлия тритонъ. А това парче инъкъ щѣше да стане кожа, а не мозъкъ.

Изнесеното и много други опити, на много, безброй много изследователи — неовиталисти, връща въ науката идеята за душата, която оживѣва, организира и тика всичко напредъ къмъ точно опредѣлена цѣль на развитието.

Харолдъ Дардинъ и безсъницата. Потвърждение на окултнитъ твърдения.

Въ Лондонскитъ вестници се писа неотдавна, че едно лице отпуска 2000 лири стерлинги на онзи, който посочи най-сигурно срѣдство противъ безсъницата. По този поводъ знаменитиятъ английски психиятъръ е напечаталъ въ в. „Дейли Мейлъ“ статия върху безсъницата и срѣдството за борба съ нея.

Дардинъ твърди, че повечето сжществуващи мнения за безсъницата сж невѣрни. Какво е въ сжщностъ най-ефикасното срѣдство противъ безсъницата? Споредъ него въ това отношение най-голъма роля играе посоката на кревата. Най-добре спи човѣкъ, когато главата му е на северъ. Това е първата заповѣлъ на тоя английски лѣкаръ.

Окултизмътъ отдавна твърди, че за да може да спи човѣкъ спокойно и за да бжде сънътъ благотворенъ, главата трѣбва да бжде обърната къмъ северъ, а когато това бжде невъзможно, то поне главата да бжде къмъ изтокъ. Окултизмътъ дава следнитъ обяснения по това: когато главата на спящия е на северъ, то има хармония между електромагнитнитъ течения на човѣшкото тѣло и сжщитъ течения на земята. Тукъ пакъ виждаме, както въ много други случаи, какъ нсвитъ изследвания все повече потвърждаватъ отдавна известнитъ окултни твърдения. Тая статия на Дардинъ е отъ тая есенъ, а Учителътъ отдавна е посочилъ това и причинитъ въ книгата „Въ царството на живата природа.“

Богомилството и Стилианъ Чилингировъ.

Източници за богомилството бѣха главно трудоветѣ на противници на богомилството, и затова дълго време царуваше едно криво схващане на това движение. Но все повече ученитѣ съ своитѣ изследвания добиватъ правилно схващане по въпроса. Напоследѣкъ на български и въ чужбина излѣзоха доста трудове, които изтъкватъ богомилството като най-велика проява на българския духъ и най-свѣтлата точка въ българската история. И наистина, въ една епоха, когато голѣма тъмнина царуваше въ цѣла Европа, въ България пламна една свѣтлина, която после залѣ съ лжчитѣ си западна Европа и занесе тамъ нови идеи, които породиха всички напредничащи движения тамъ и много отъ които още не сж реализирани и тепърва въ бждеще чакатъ своето реализиране.

И Стилианъ Чилингировъ по покана на Софийския областенъ читалищенъ съюзъ държа въ София сказка, на тема: „Какво е далѣ българинѣте на другитѣ народи“, и въ тая си сказка той изтъква, че богомилството е имало грамадно влияние за събуждането на Западна Европа и за реформацията.

Бвгомилството и Хусиството

Българскитѣ вестници бѣха писали тая есень, че се е образувалъ особенъ комитетъ отъ специалисти и писатели, които да изработятъ програмата за достойното отпразднуване хилядогодишнината на богомилството. Но по неизвестни причини това отпразднуване се отложи. По поводъ на това съобщение на българскитѣ вестници, чешкиятъ вестникъ „Народна политика“ подчертава, че тая хилядогодишнина представлява особенъ интересъ за Чехословашко. Вестникътъ изтъква, че богомилството било разпространено въ цѣла Европа и загатва за близкитѣ връзки между първото духовно славянско движение — богомилството и чешкитѣ духовни движения — на хусиститѣ и на чешкитѣ братя, които движения се появиха нѣколко вѣка следъ богомилството.

Вестникъ „Всемирна федерация“

Получи се въ редакцията вестникъ „World Federation“, който излиза въ Токио, Япония. Редакторътъ му е Махендра Пратапъ. Вестникътъ се списва на английски и работи за популяризиране на идеята на Всемирната федерация.

Общество, което работи за тая идея, има и въ Чехия. Самото появяване на тия движения е единъ важенъ симптомъ, който показва постепенното пробуждане на космическото съзнание у съвременния човѣкъ. Такива и тѣмъ подобни факти говорятъ за посоката на развитието. Тѣ говорятъ, че новото, което иде, е: свързване, побратимяване на народитѣ. Разбира се, това не може да дойде по механически начинъ. За целта е нужно едно съвсемъ ново разбиране на живота.

Слънчевитѣ петна и епидемиитѣ. Шестото чувство у животнитѣ

Още отъ редъ дългогодишни статистики, събрани за Индия въ течение на множество десетилѣтия, се видѣ, че има връзка между епидемиитѣ и слънчевитѣ петна, именно: при максимумъ на слънчевитѣ петна имаме максимумъ на холерна или чумна епидемия въ Индия. Но сега това се констатира и за грипа. Професоръ Делъри, председателъ на кралското астрономично общество въ Канада, твърди, че грипovitѣ епидемии сж също така въ свръзка съ максимума на слънчевитѣ петна. Указва въ случая за грипа влияние и по-голѣмото приближаване на Юпитеръ и Сатурнъ, какъвто е билъ случаятъ съ тежката грипova епидемия презъ зимата 1917—1918 година.

Презъ годината, предшествуваша спомената година, е върлувалъ лекъ грипъ, подобенъ на тазгодишния. За следната година трѣбва да очакваме ново, по-силно избухване на грипа, защото Юпитеръ и Сатурнъ отново ще се приближатъ и съ това петната по слънцето ще се увеличатъ. При това съчетание има голѣми атмосферни смущения, дълги дъждовни периоди, презъ време на които човѣкъ е най-много склоненъ къмъ простуда. Фактътъ, че тая болестъ се нарича още "инфлуенца", което значи влияние, показва, че човѣкъ повече или по-малко съзнава тая зависимостъ, която астрономитѣ приписватъ на планетитѣ.

Въ подкрепа на мисълта за зависимостта на епидемиитѣ отъ неизвестни космически и атмосферни влияния, идватъ нѣкои интересни наблюдения надъ животни и птици въ периоди, предшествувачи избухването на нѣкоя епидемия всрѣдъ хората. Напримѣръ е наблюдавано въ Либерия, че когато епидемията заплашва страната, то се забелязва странно държане на животнитѣ, и това е било вече бѣлегъ че опасността приближава. Птицитѣ били обхващани отъ силно безпокойство, тѣ на ята напушвали страната, даже и рибитѣ бѣгали далечъ отъ засегнатитѣ крайбрѣжия. Американската изследователка Ами Хилеро имала случай да наблюдава това въ Либерия.

Въ последно време сж правени подобни наблюдения въ области, въ които върлува грипa. Споредъ френскитѣ орнитолози това явление особено било ясно въ ненаселени мѣста, дето птицитѣ сж запазили остротата на своитѣ инстинкти. Но даже и въ Парижъ преди избухването на последната грипova епидемия се забелязвало голѣмо безпокойство всрѣдъ птичето царство. Гължбитѣ и врабчетата били много възбудени. Това състояние напомня онова, въ което животнитѣ изпадатъ, когато предчувствуватъ нѣкоя природна катастрофа, напр. земетресения, изригване на вулкани, бури и пр. . .

Не самата епидемия е причинна на тия явления. Възбудата у птицитѣ и рибитѣ показва само, че епидемиитѣ, между които и грипътъ, сж въ тѣсна зависимостъ отъ космически и атмосферни фактори, които вѣроятно така действуватъ на човѣшкия организъмъ, че ослабватъ съпротивителната му сила, и по този начинъ бацилитѣ намиратъ благоприятна почва за разпространение. Тия тайни въздействия не се долавятъ отъ човѣка. Животнитѣ, чието шесто чувство въ много случаи очудва, изглежда, че сж по-чувствителни къмъ тия неизвестни въздействия.

Du Maître

Au seuil de la nouvelle Epoque

Le développement des peuples. L'avènement de la sixième race.

(Suite)

Il est de toute nécessité — et le temps nouveau nous l'impose — que nous changions nos anciennes manières de voir, que nous nous conformions au nouveau qui s'avance et que nous commençons à appliquer les nouvelles méthodes que la vie exige présentement. Une comparaison rendra notre pensée plus claire: quand l'homme riche devient pauvre, il doit commencer à travailler; quand le jeune homme est sevré de plaisirs, il doit commencer à étudier; quand le malade recouvre la santé, il doit quitter l'hôpital; quand le prisonnier a purgé sa peine, il doit sortir de la prison sans se préoccuper de la manière dont il se tirera d'affaire dans les nouvelles circonstances qui l'attendent; les conditions de la vie du prisonnier sont diamétralement opposées à celles de la vie au dehors de la prison. Les peuples modernes sont déjà libérés de la prison, mais ils ne savent pas encore comment s'adapter aux conditions extérieures. Le problème, par conséquent, n'est pas de garder nos prisons et de les réformer, mais de nous conformer aux nouvelles circonstances extérieures de la vie, parce que les prisons sont le produit du manque d'organisation de la vie. Tous les systèmes sociaux ne doivent être que des auxiliaires, des indications pour l'humanité, et non des limitations, car ce dernier moyen ne donne rien de positif. Les prisons et toutes les institutions modernes créées en vue de limiter la liberté de certains individus qui ne se soumettent pas à l'ordre social établi, non seulement ne diminuent pas le mal mais l'augmentent au contraire, car dans les limitations, certaines énergies non utilisées se renforcent et brisent les formes que les limitent. Ou dit en d'autres termes: quand le cours d'une rivière est obstrué en quelque endroit, sans qu'on donne à cette eau une autre direction dans le but de l'utiliser en lui faisant arroser des jardins etc . . . , le fait d'avoir entravé le courant nous causera de grands dégâts lorsque la digue se rompra sous la pression de la force toujours croissante de l'eau qui s'accumule. Les gens vieillissent et meurent parce qu'ils retiennent prisonnières en eux certaines forces qui restent donc inutilisées. Ces forces détruisent les formes qui les empêchent de fonctionner et c'est cette destruction des formes que nous appelons la „mort“. Cela ne se rapporte pas seulement à l'homme mais à tous les êtres: ils passent tous par le même processus et apprennent la grande loi qui veut que nous nous adaptions aux nouvelles conditions que crée la nature.

Et à l'humanité d'aujourd'hui, on a donné un grand problème social à résoudre: et elle doit le résoudre conformément à la mathématique et à la géométrie vivantes. Les mathématiciens modernes doivent projeter une vive lumière sur ces lois, et leur science sociale leur indiquera à cet effet la direction à suivre. Il faut que tous les guides de l'humanité soient

inspirés par le suprêmelement „Grand“ afin de réussir dans la solution de cette noble tâche.

S'il en est ainsi, les peuples modernes atteindront dans leur développement le degré où ils seront à même d'être les précurseurs de la nouvelle race. Au temps de la race noire, ce sont les sentiments bas de l'homme qui se sont développés; au temps de la race jaune, ses forces organiques se sont développées, et dans la race blanche, ses forces intellectuelles se développent. La nouvelle race cependant, qui vient maintenant, a pour but de développer la force de son esprit dans la réalisation des idéals que lui ont été légués afin d'être à même d'occuper la première place et d'utiliser toutes les forces acquises non pour le mal mais pour le bien. Par conséquent, la race blanche deviendra la mère de la sixième race qui portera en elle toutes les idées élevées dont ont parlé dans le passé et dont parlent encore à présent tous les poètes, les philosophes, les savants et les prédicateurs. Les peuples civilisés peuvent se préparer à l'avènement de la sixième race.

La race latine créa l'inquisition — elle n'a donc pas non plus atteint son but. Il n'y a que les nations des races anglo-saxonne et teutonne qui soient relativement plus libérales et qui aient de ce fait un lien intérieur plus fort. On comprend là que les peuples qui tiennent à avoir un avenir, doivent être inspirés par les plus hauts idéals, — pas abstraits, — mais par des idéals qui recèlent le lien intérieur entre le matériel et le spirituel et qui subordonnent toujours les conditions matérielles aux spirituelles. Il va sans dire qu'on ne parle ici que des représentants les plus avancés des races anglaise et teutonne. Les peuples ne doivent pas empêcher le „nouveau“ de se frayer sa voie; ils ne doivent pas s'opposer aux courants d'idées porteurs de l'amour, de la fraternité, de l'égalité, de la liberté et de la paix. C'est précisément à ses nobles peuples pleins d'enthousiasme pour les hauts idéals que l'avenir appartient. Encore au temps de l'ancien royaume bulgare, les chefs d'alors chassèrent les Bogomiles dont le sublime enseignement tendait à réformer la vie et l'ordre social par le moyen le plus idéal; mais le joug turc auquel les Bulgares eurent à se plier durant cinq siècles, leur fit chèrement payer leur faute: un peuple qui s'oppose au suprêmelement Grand et ne reçoit pas la Parole Divine qui lui est envoyée par la Providence et ne l'applique pas dans sa vie, est fatalement abandonné à son sort pour qu'il porte la peine de sa conduite irréfléchie, et il doit s'attendre alors à tous les maux. Les Bogomiles expulsés de la Bulgarie portèrent leurs idées et leur culture à l'ouest de l'Europe, et les peuples qui les comprirent et mirent leurs idées en pratique dans les réformes sociales, purent véritablement fleurir. Et maintenant, si les Bulgares comprennent les fautes commises dans leur passé et ne les répètent pas à l'égard du mouvement spirituel actuel, ils obtiendront de bien meilleurs résultats dans leur vie sociale.

On n'apprend rien de plus en répétant toujours les mêmes fautes; ce procédé n'apporte que des désillusions. Nous voyons qu'il y a des points de contact entre tous les hommes actifs dans la société; leurs idées ne

diffèrent pas essentiellement entre elles; i's peuvent par conséquent trouver un mode commun d'action où s'établirait dans une véritable harmonie, une convergence d'idées dont le résultat serait le bien général, le bien pour nous tous. Il s'agit de comprendre que tout homme jouissant du sens de la vue peut percevoir la lumière, mais chacun n'en saisit pas la signification et le profit. Tout homme ayant des oreilles peut entendre la musique, mais chacun ne sent pas la beauté que recèlent cette musique et la voix humaine et ne saisit pas le sens profond de la vie qui s'exprime dans la musique et la parole. Tout homme ayant un cœur peut ressentir l'amour mais chacun n'est pas en état d'en comprendre l'élan intérieur et le bien suprême dont il gratifie les âmes prêtes à appliquer sa force vivante dans leur vie.

Aussi est-il très restreint le nombre de ceux qui vivent dans le plein sens du mot. Les uns ne vivent qu'une vie de souffrances; d'autres vivent et végètent; d'autres encore vivent et meurent; et il y en a enfin qui vivent et ressuscitent.

Par conséquent lorsque ce dernier état sera l'état conscient habituel de la société, nous nous trouverons aiseul de la nouvelle époque qui apporte la vraie liberté à toute l'humanité. Et elle frappedéjà à la porte de chaque entendement, de chaque cœur et de chaque âme. Et celui qui sait penser, qui peut sentir et avoir de nobles élans, la comprendra et ira au devant d'elle.

Редакцията доставя книгитѣ:

ЛИЦА И ДУШИ

(Физиогномични портрети)

отъ ГЕОРГИ РАДЕВЪ срещу 30 лева.

„ЛѢКУВАНЕ ЧРЕЗЪ ЦВѢТНИТЪ ЛЖЧИ“

отъ А. ОСБОРНЪ-ЙИВСЪ срещу 20 лева.

**Продължава подписката за записване абонати
за ЕДИНАДЕСЕТА ГОДИШНИНА
на сп. „ЖИТНО ЗЪРНО“**

**Продължава подписката за записване абонати за
ЕДИНАДЕСЕТАТА годишнина на сп. „ЖИТНО
ЗЪРНО“, която почна през Януарий 1937 г.**

**Абонаментът остава и за XI-та годишнина пакъ същия
— минималния за този родъ списания — 80 лв.**

Редакционният комитетъ на сп. „Житно Зърно“ ще направи всичко възможно и презъ единадесетата годишнина за още по-голямото подобрение на списанието. Това ще може да се постигне по-добре при навременното и редовно заплащане на абонамента отъ страна на нашитъ абонати.

Върно на своя път, „Житно Зърно“ ще работи и за напредъ за духовното издигане на човѣка. Само духовната култура е въ състояние да донесе истински блага и да издигне всѣки народъ и всѣки човѣкъ.

Ние вѣрваме, че и за напредъ „Житно Зърно“ ще бжде прието така радушно, както до сега. Вѣрваме, че нашитъ абонати ще работятъ много по-усърдно за разпространението му, отколкото досега.

Нека „Житно Зърно“ стане насъщна нужда за всѣки домъ!

Всичко се изпраща на адресъ: „ЖИТНО ЗЪРНО“

Пощенска кутия № 270 — София

Суми се пращатъ чрезъ пош. чекова смѣтка № 1597

Всѣка изпратена сума трѣбва да бжде придружавана съ писмо.

Частни лица нѣматъ нищо общо съ списанието.

Adresse de la revue occulte: „JITNO ZERNO“

Boîte postale № 270

SOFIA (Bulgarie)

Abonnement pour l'étranger 150 Levas ou 40 Frs. Frs.
